

ARTROSKOPIE

Hudeček F., Novotný M.

I.Ortopedická klinika LF MU, FN U Sv. Anny v Brně

Historie

- 1805 Bozzini (Frankfurt) – intraartikulární vyšetření kloubu pomocí přístroje osvětleného svíčkou
- 1918 Takagi (Tokio) - pomocí cystoskopu vyšetřil kadaverózní koleno
- 1931 Burman (New York) - referuje o snadnosti artroskopie u prostorného ramene
- 1953 Watanabe – první artroskopický atlas

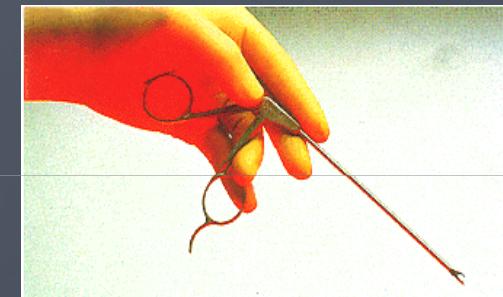
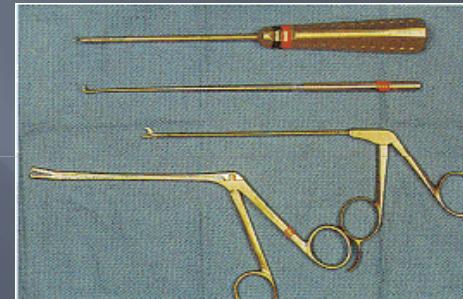
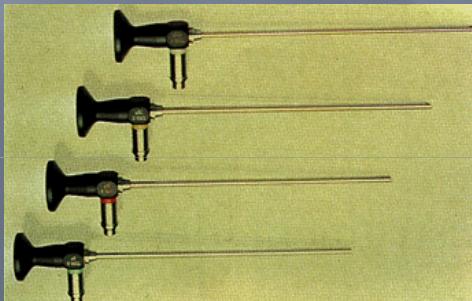
Artroskopie

- Endoskopická technika
- Umožňuje zobrazení a chirurgické ošetření nitrokloubních struktur
- Pořadí kloubů podle četnosti zákroků:
 - koleno
 - rameno
 - hlezno
 - zápěstí
 - loket
 - kyčel

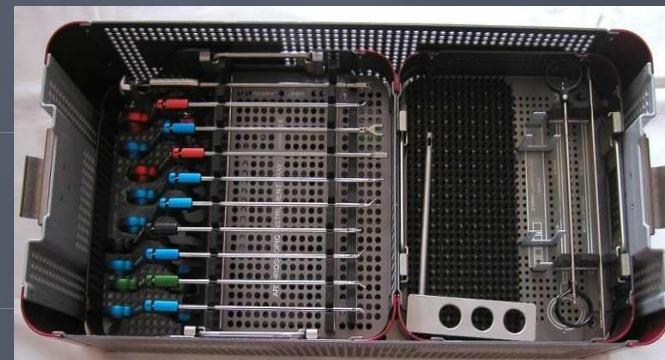
Artroskopie – základní vybavení

- **Troakar** – kanya, jejíž mandrén je po zavedení do kloubu nahrazen artroskopem
- **Artroskop** - rigidní nebo flexibilní tubus se safírovou čočkou umožňující boční pohled 30 nebo 70 stupňů
- **Kamera** – (analogová, digitální) po připevnění na okulár artroskopu umožňuje přenos obrazu na monitor
- **Světelný zdroj** – xenonová lampa s optickým kabelem
- **ASK pumpa** – udržuje tlak a průtok roztoku kloubem
- **Nástroje** – panche, nůžky, nože, kleště, extraktory, rašple, háčky

Artroskopie – vybavení

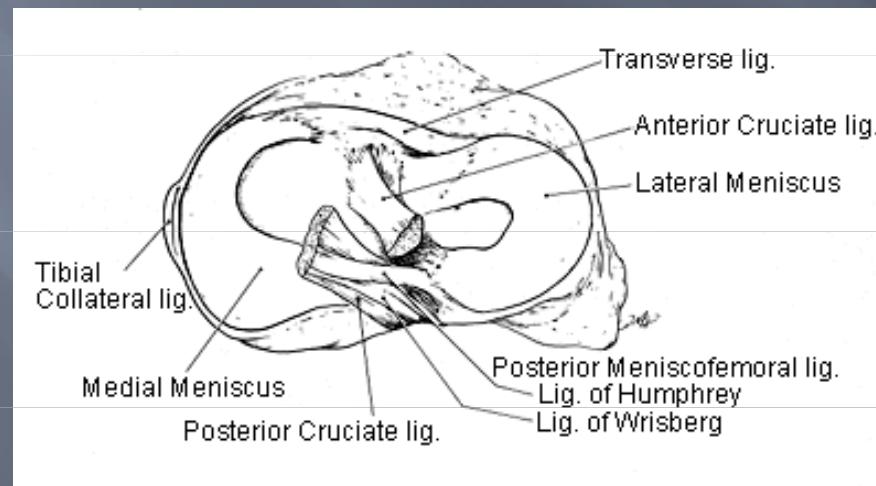
- **Shaver** – rotační, motorem poháněné fréza
- **Vaper** – k ošetření měkkých tkání na principu vysokofrekvenční termokoagulace
- **Laser** – využíván pro termokoagulační efekt
- **Specializovaná instrumentaria** – rekonstrukce vazů, mozaikoplastika, stabilizace ramena
- **Dokumentační zařízení** – termotiskárna, čipová karta, video, DVD

KOLENNÍ KLOUB

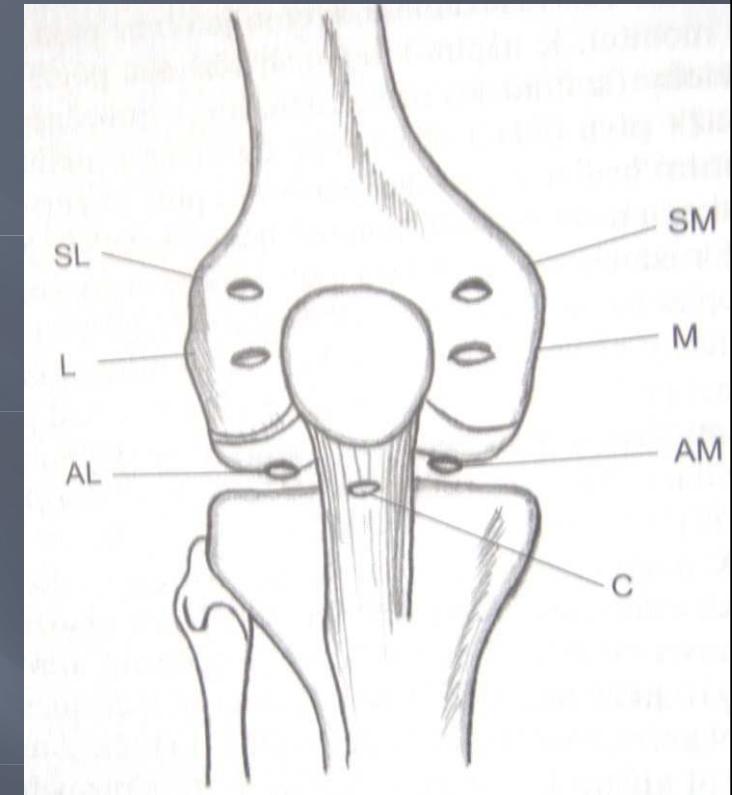
Koleno - anatomie a biomechanika

- v kolenním kloubu artikulují dvě nejdelší kosti
- tvar kloubních ploch se na stabilitě podílí minimálně
- stabilita je zajištěna mohutným vazivovým aparátem, menisky a kolemklobnými svaly
- statické + dynamické stabilizátory

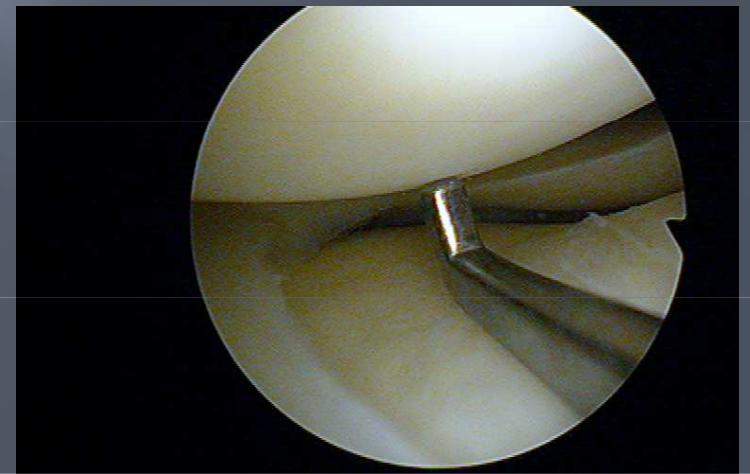
ASK kolene – poloha a přístupy

- AL - anterolaterální
- AM - anteromediální
- SL - suprapatelární laterální
- SM - suprapatelární mediální
- M - mediální střední patelární
- L - laterální střední patelární
- C - centrální

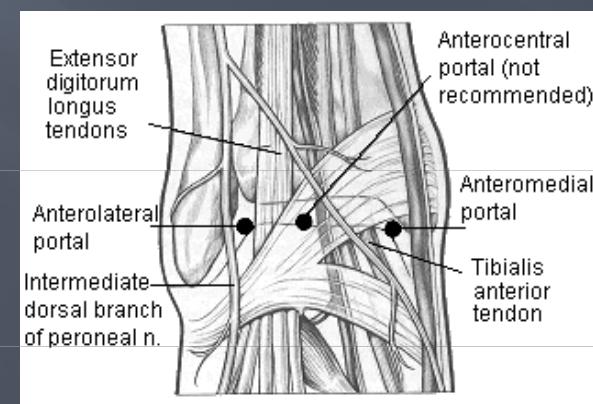
Artroskopie - výhody

- Miniinvazivní technika
- Dokonalá vizualizace nitrokloubních struktur
- Snížení pooperační bolesti
- Rychlejší RHB a rekonvalescence
- Kosmetický efekt
- Zvýšení komfortu pacienta

Artroskopie - rizika

- Intraartikulární operace » infekce
- Turniket (bezkreví > 60 min) » TEN
- Lokalizace ASK portů „naslepo“ » poranění okolních struktur
- Orientace v kloubu – triangulace » délka operace
- Komplikované instrumentarium
- Rekonstrukční a revizní operace

Artoskopie - komplikace

CELKOVÉ

- extrémně vzácné
- kratší operace bez velké krevní ztráty
- vzít do úvahy při indikaci operace

MÍSTNÍ

- nervově – cévní poranění
- cévní – tromboflebitida, hluboká žilní trombóza
- hojení – sekrece, výpotky, granulomy
- infekce

Artroskopie kolene

- Nejčastěji indikovaná a nejvíce propracovaná technika
- Indikace:
 - poranění menisků
 - poranění vazů
 - poranění chrupavky
 - hyperprese pately
 - volné kloubní tělesa
 - artrofibróza, synovialitida
 - intraartikulární fraktura

Hemartros

- často kombinovaná poranění
 - luxace nebo subluxace pately
 - poškození chrupavky – transchondrální a osteochondrální fraktury
 - ruptury menisků
 - ruptury vazů

Hemartros - vyšetření

- anamnéza
- klinické vyšetření
- punkce - krev = **hemartros**
- mastná oka ?
- RTG - vyloučit poranění skeletu
- MRI, USG - omezený význam, falešně pozitivní i negativní nálezy

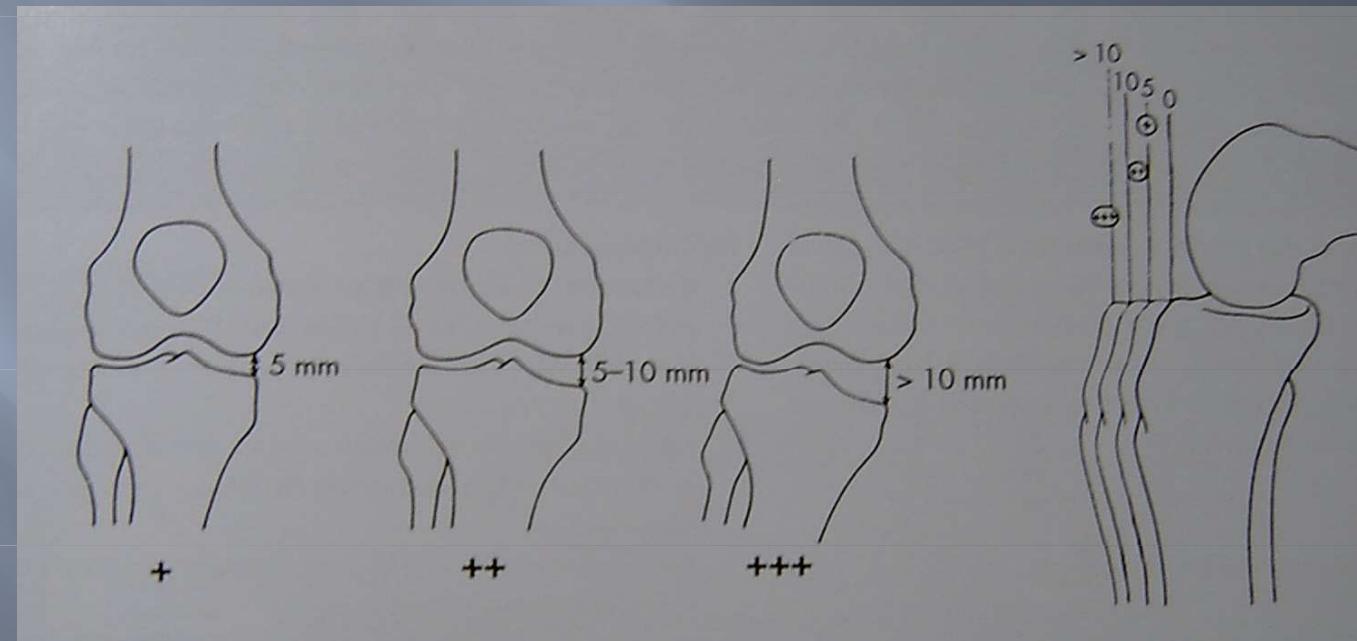
Klinické vyšetření

- Postranní vazy - varus x valgus stress test
- Zkřížené vazy - přední x zadní zásuvka
 - Lachmanův test
 - pivot shift test
- Menisky - Mc Murry
 - Steinmann I., II.
 - Bragard
 - Böhler
 - Payer
 - Appley
- Patela - Zohlen
 - Farbainkův test anxiozity
 - hoblík

Instabilita anteromediální

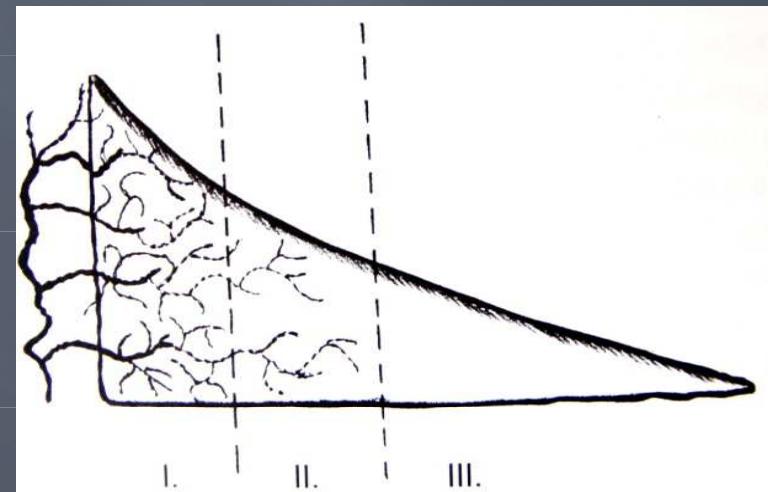
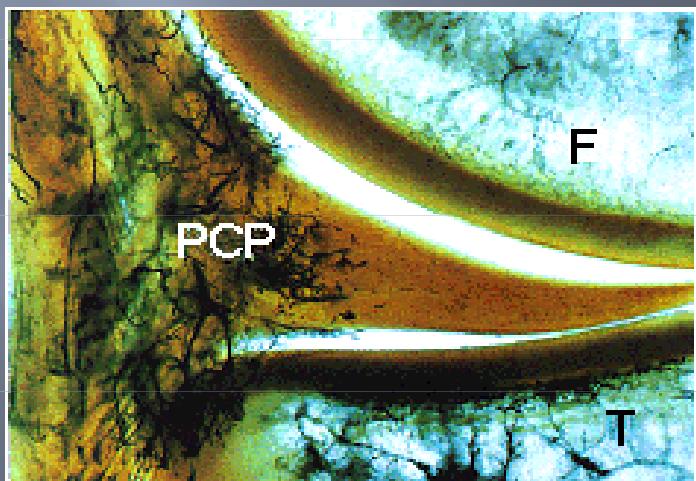
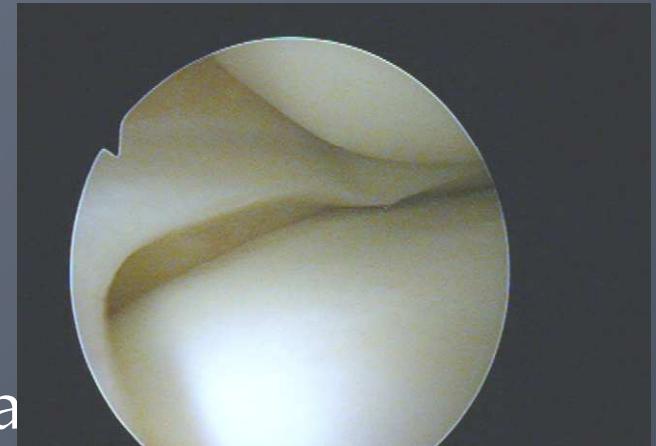
- v praxi nejčastější typ instability kolena
- následek páčení do valgozity - unhappy trias

valgus stress test + přední zásuvka

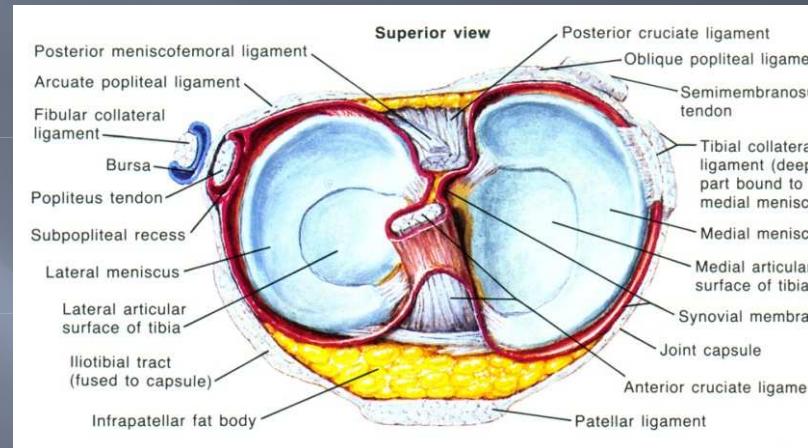
Menisky

- Mediální + laterální
- Vazivová chrupavka – vysoká elasticita
- 3 zóny podle množství cévního zásobení :
 - **Červená zóna** – parakapsulární - cévně zásobená - šance k přihojení
 - **Červeno-bílá zóna** – střední třetina menisku
 - **Bílá zóna**

Funkce menisků

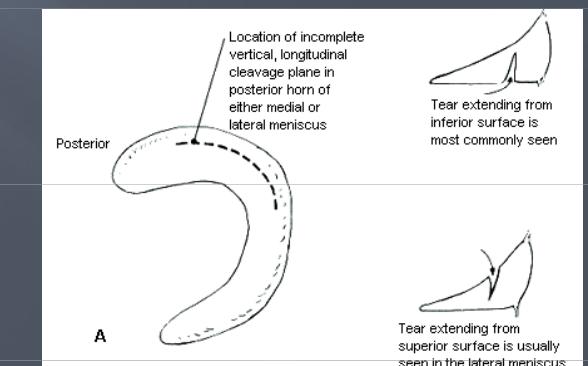
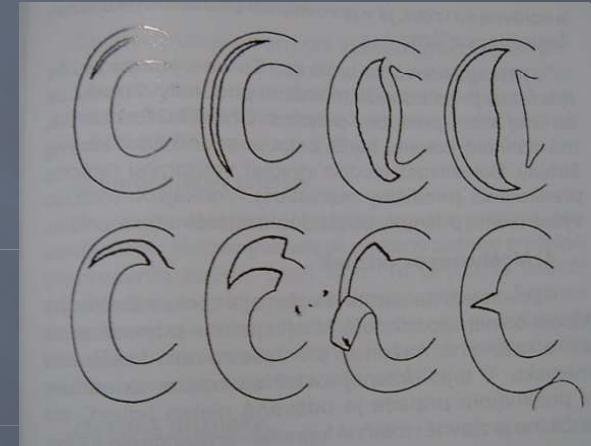
- nárazník
- stabilizátor
- vyrovnávač kloubních ploch
- rozdělovač kloubní tekutiny

- LM - dva úpony (přední a zadní roh)
- mobilnější » méně často poraněný
- MM - tři úpony (+ střední část menisku)
- méně pohyblivý » zranitelnější

Menisky – typy ruptur

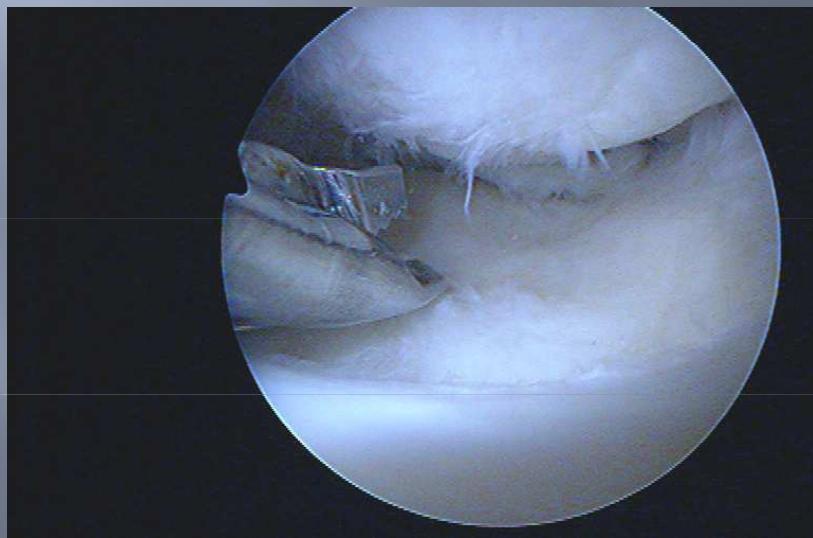
- Podélná (longitudinální)
 - ucho od koše
- Příčná (radiální)
- Laloková - typ papouščího zobáku
- Horizontální – nejčastěji na degenerativním podkladu
- Neúplné ruptury

Ošetření menisků

Menisektomie

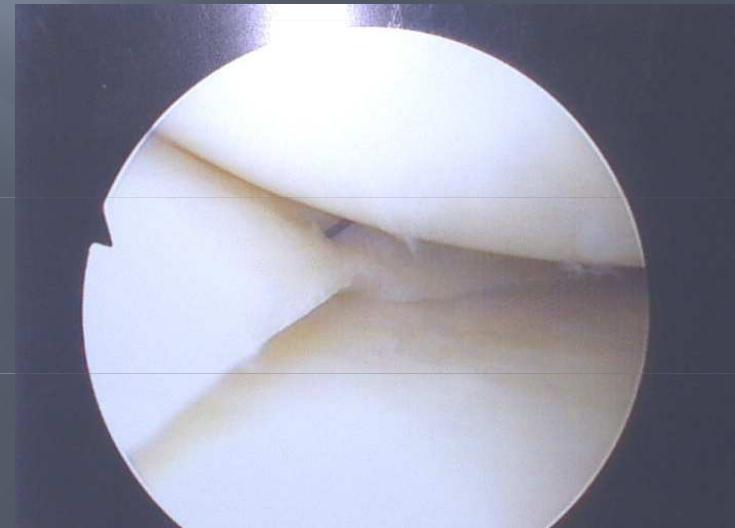
- parciální
- subtotální
- totální

Punch „v akci“

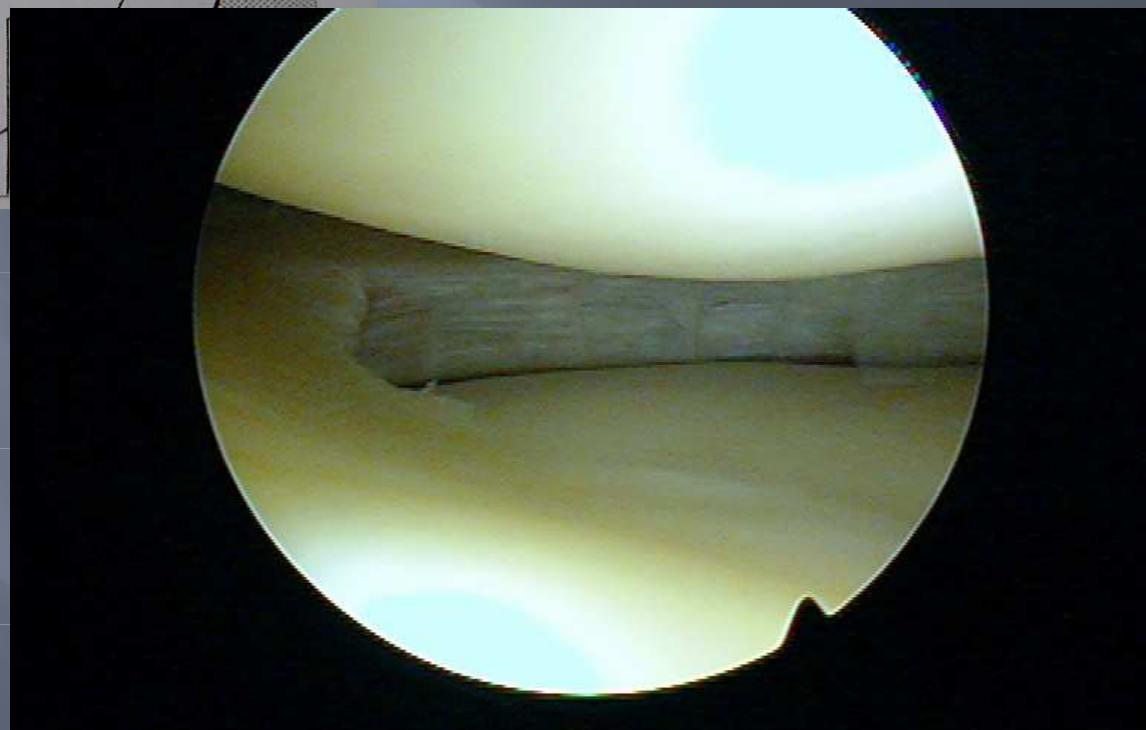
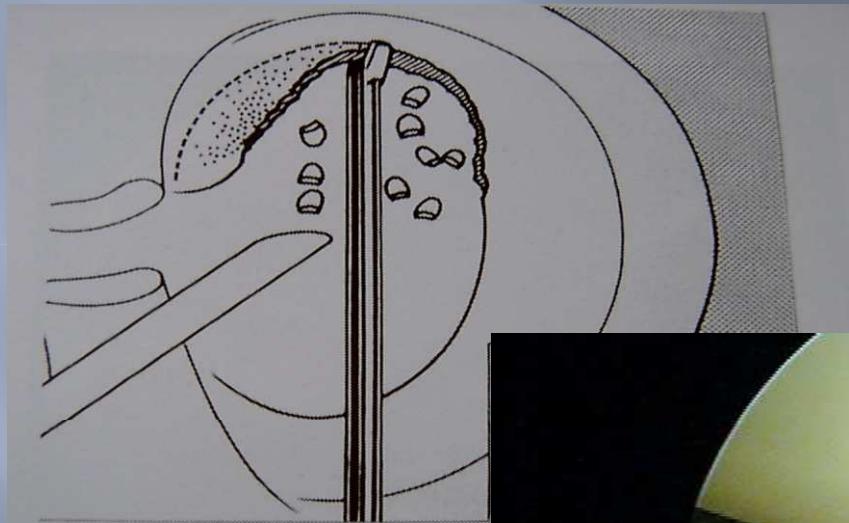
Meniskopexe

- outside-in
- inside-out
- all-inside

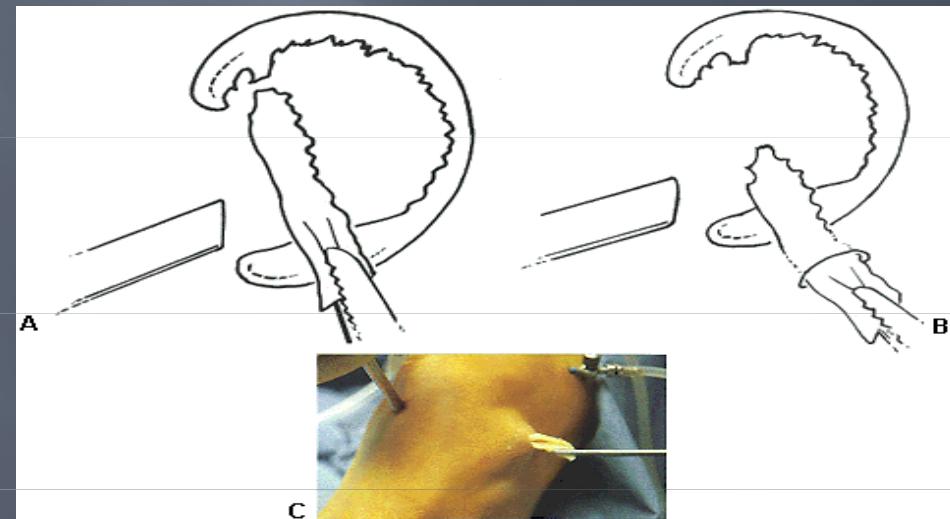
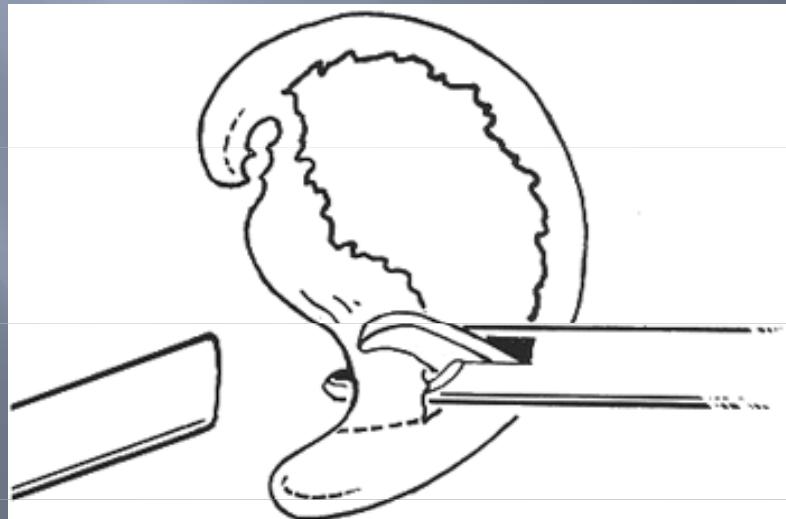
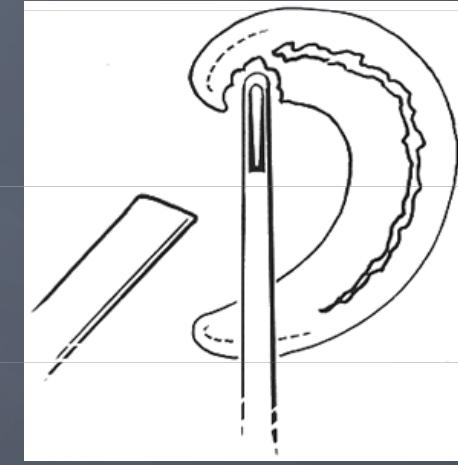
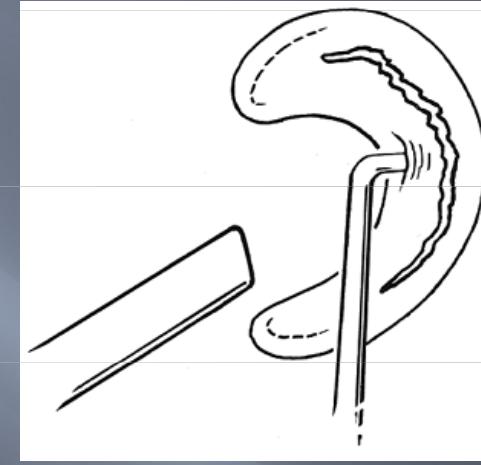
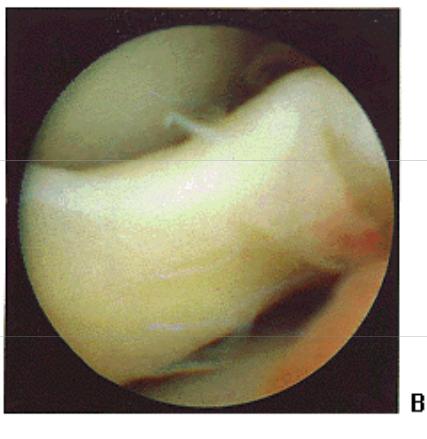
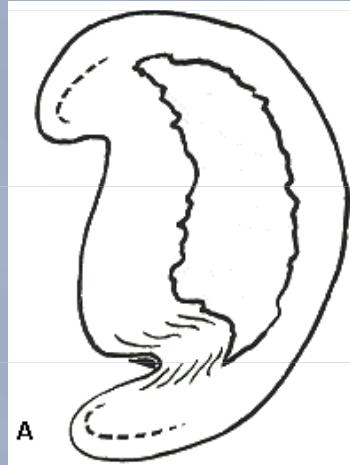

Přišitý meniskus

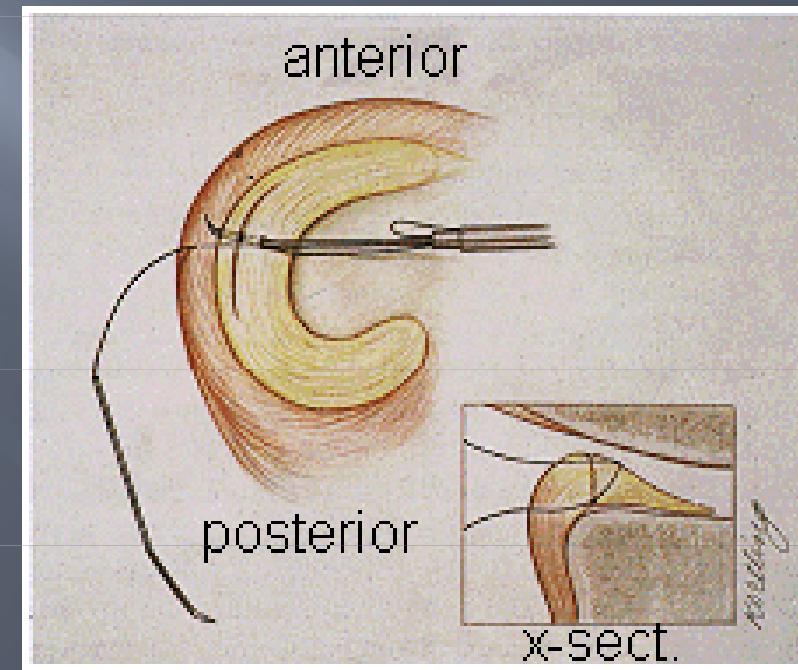
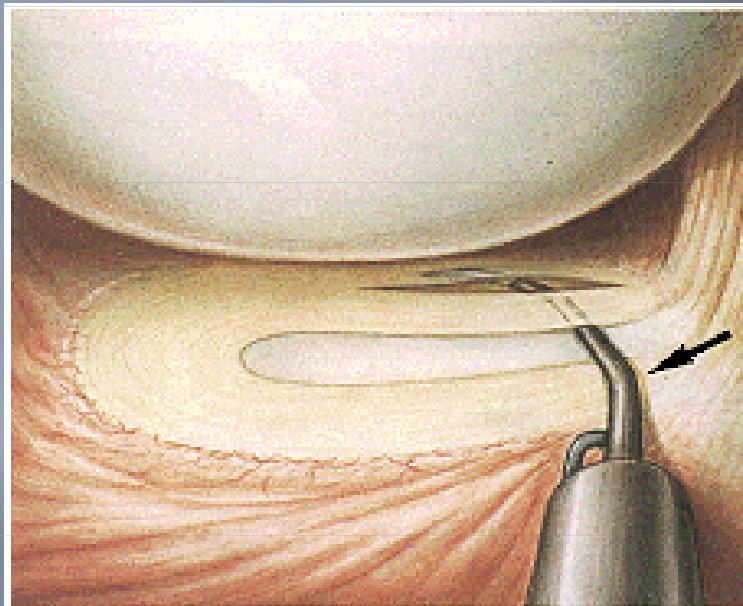
Parciální menisektomie

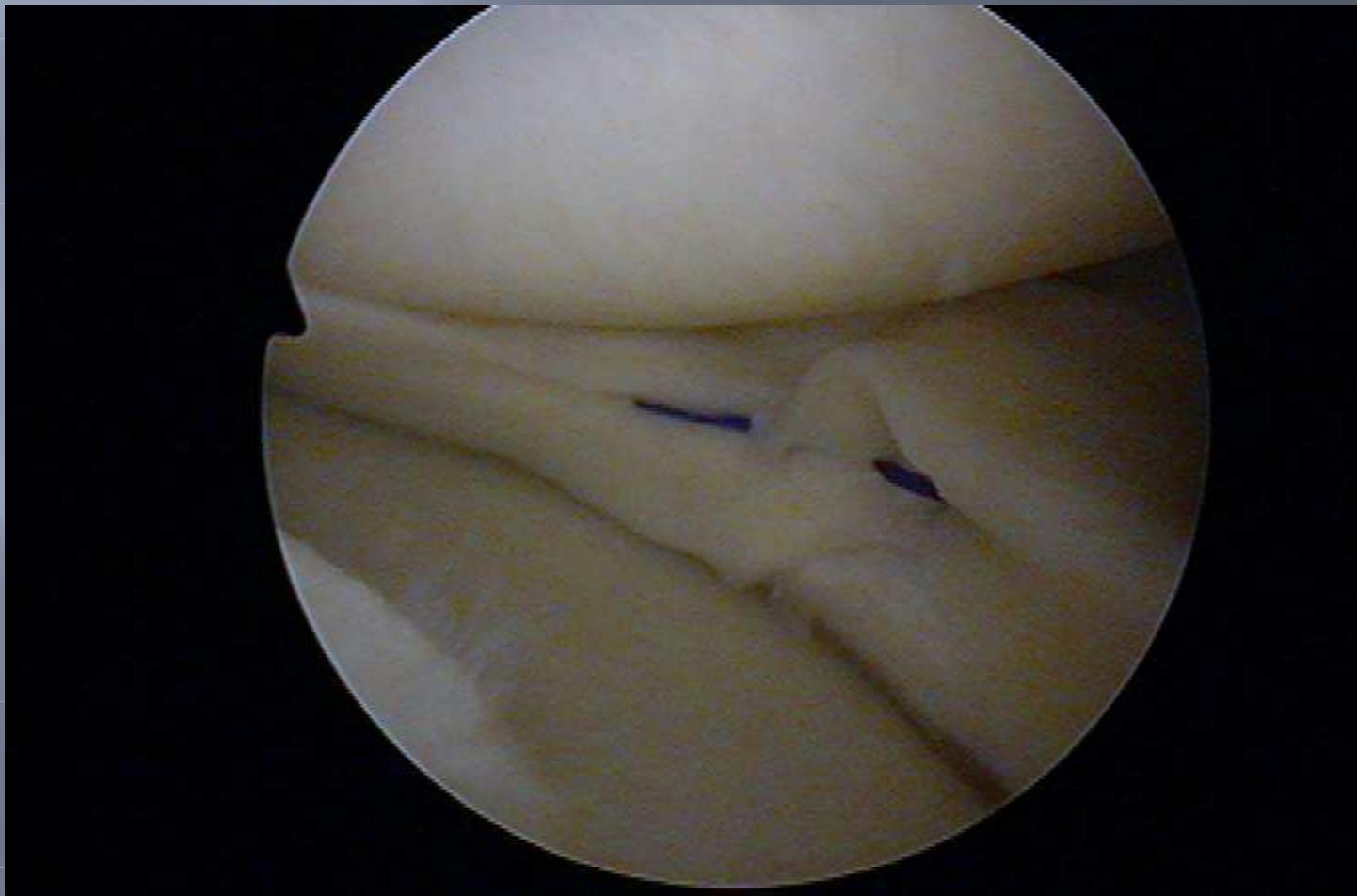
Subtotální menisektomie

ASK meniskopexe

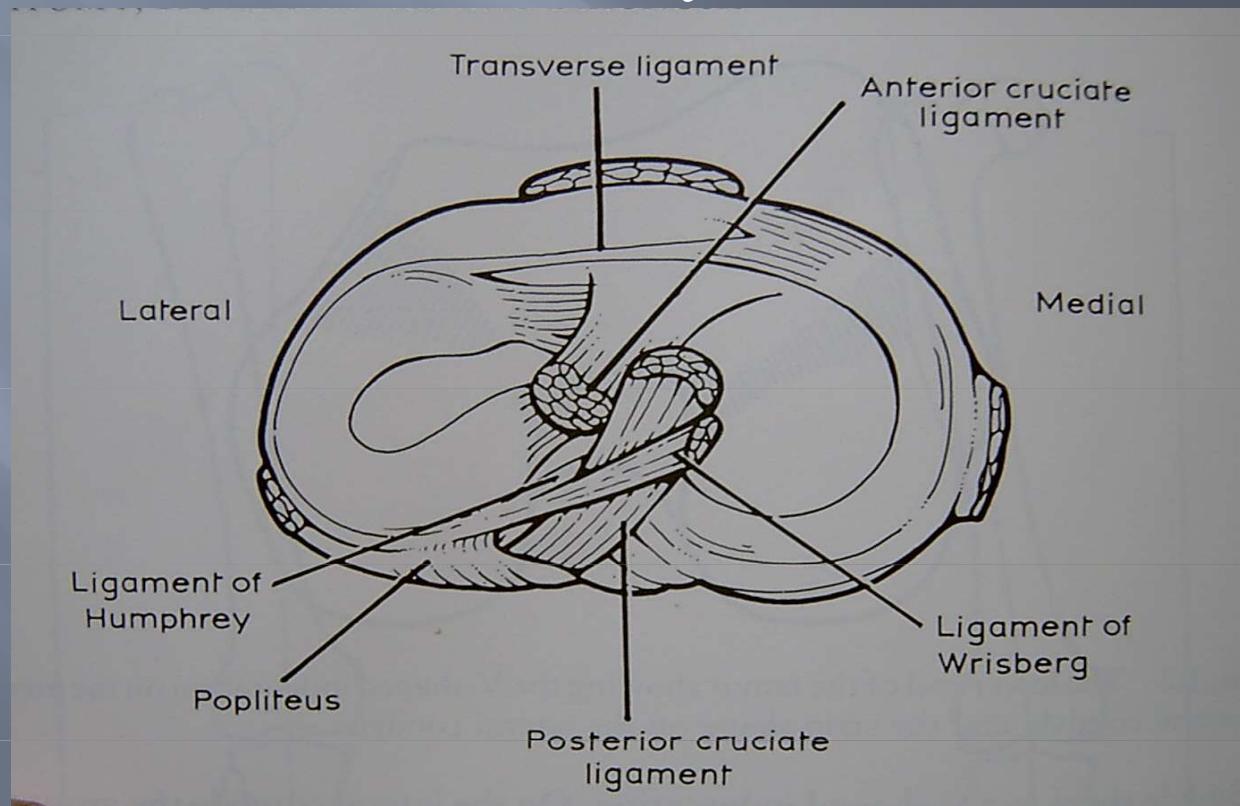

Meniskopexe PDS vláknem

Vazy

- důležité statické stabilizátory
- insuficence kolenních vazů – chronická instabilita
- distenze, parciální ruptura, totální ruptura postranních nebo zkřížených vazů

Základní anatomické dělení

- Distenze vazu - 5 %
 - Parciální ruptura vazu
 - Totální ruptura vazu - 30 - 40 %
-
- Poškození probíhá přes fázi :
 - elastickou** - napnutí
 - plastickou** - protažení
 - ruptury**

Průběh fibroplastického zánětu

□ Fáze mobilizace buněk

- několik hodin až 4 dny (leukotaxin, leukokinin, histamin, serotonin, ...)
- polynukleáry, makrofágy (typické pro včasný zánět)

□ Fáze tvorby glykosaminoglykanů

- 2.- 4. den max 5.den,
- vytvářejí ochranný val, kterým se organismus brání dalšímu působení patologického činitele

□ Fáze tvorby kolagenních bílkovin

- 2.- 3 týden
- syntetizovány na ribozomech, vit. C - hydroxylace prolinu a lizinu

□ Fáze konečné úpravy

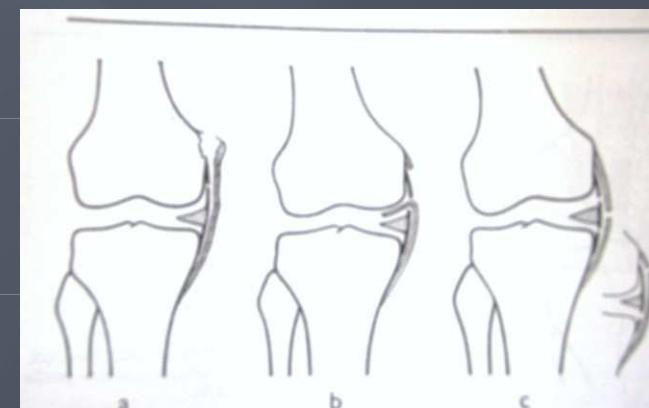
- do 6. týdne
- orientace kolagenních struktur ve směru působení tlaku a tahu
- vytváří se jizva

Ruptura LCM

- **funkční léčba**
v dlouhé ortéze s
kloubem
- časná RHB hybnosti
- dobrý funkční
výsledek i u totálních
ruptur
- pokud je intaktní PZV
– není chronická
instabilita

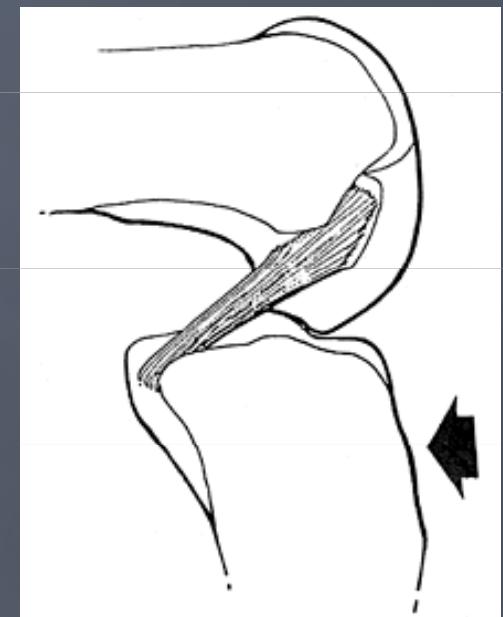
Ruptura LCL

- poranění celého
posterolaterálního
komplexu
- problém chronické
instability
- nutnost rekonstrukční
operace

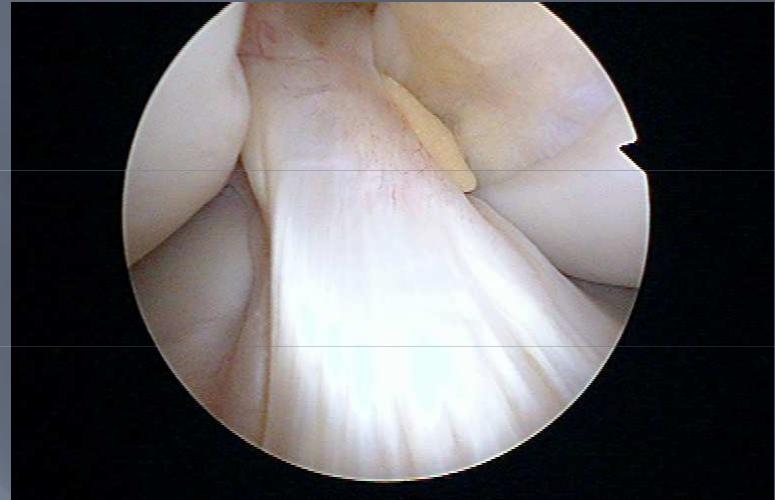
Ruptura LCP

- relativně vzácně izolované sportovní poranění
- součást komplexu **dashboard injury**
- kombinované postižení kolenních vazů při posterolaterální instabilitě nebo po luxaci kolene
- CAVE zadní zásuvkový příznak
- rekonstrukce při chronické instabilitě

Ruptura LCA (PZV)

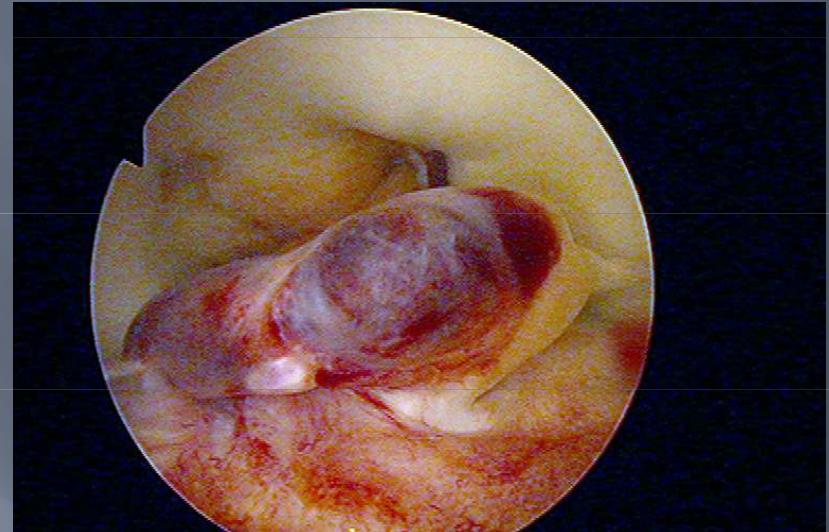
- ruptura PZV
 - časté sportovní poranění
 - 60/100 000 obyvatel ročně
 - 200-300 tis ročně
- různá taktika ošetření
- různé typy **rekonstrukcí (plastik)** při chronické instabilitě

Akutní ruptura PZV

□ Artroskopie

- debridement PZV
- ošetření přidružených poranění (menisků, chrupavek)

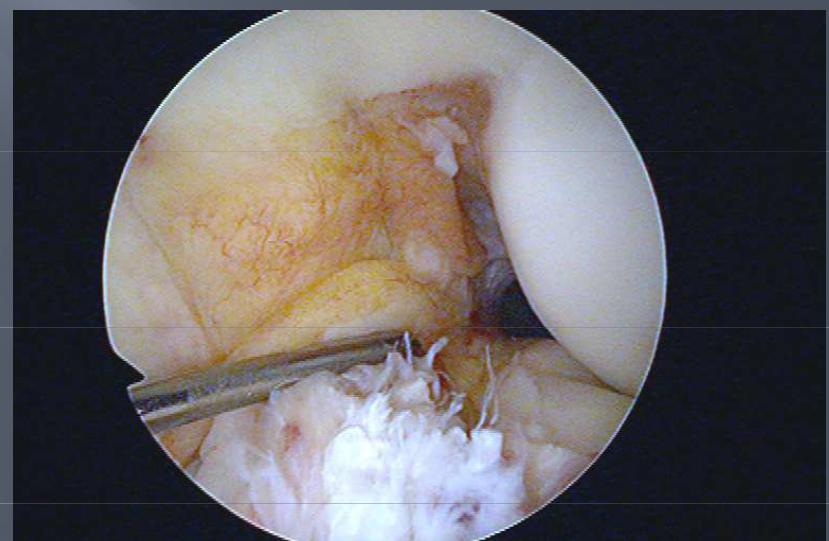

□ Pooperační režim

- RHB program - hamstringy
- propriocepce

□ Modifikace sportovních aktivit

- omezení rizikových sportů
- ortéza

Klasifikace akutních instabilit podle Hastingse

- Izolované léze zkříženého vazu
 - 1) izolované léze předního zkříženého vazu
 - 2) izolované léze zadního zkříženého vazu
- Nestability s primární lézí kapsulárních stabilizátorů
 - 1) mediální nestability - abdukčně zevně rotační
 - 2) laterální nestability - addukčně rotační
 - 3) hyperextenzní nestability

Indikace k rekonstrukci

- 1/3 kompenzovaná i na sport
- 1/3 kompenzovaná jen po modifikaci sport. aktivit
- 1/3 nutnost rekonstrukce PZV

⇒ individuální přístup k pacientovi

Rekonstrukce PZV ve II. době

- selhání konzervativního postupu

výhody:

- motivovaný, spolupracující pacient, který má realistické představy o operaci, čas na RHB
- koleno s plným pohybem bez hypotrofie stehenního svalstva = **předoperační RHB**

Klasifikace chronických nestabilit podle Kenedyho

- Instability v jedné rovině - poranění PZV, ZZV, VPV, ZPV
- Rotační instability - AL, AM, PL, PM
- Kombinované instability - kombinují se jednotlivé instability dohromady - nejčastěji AL+AM, AL+PL

Pozn: Chronické instability se vyvíjejí většinou na podkladě nepoznané či nedostatečně léčené instability akutní.

Základní principy úspěšné náhrady PZV

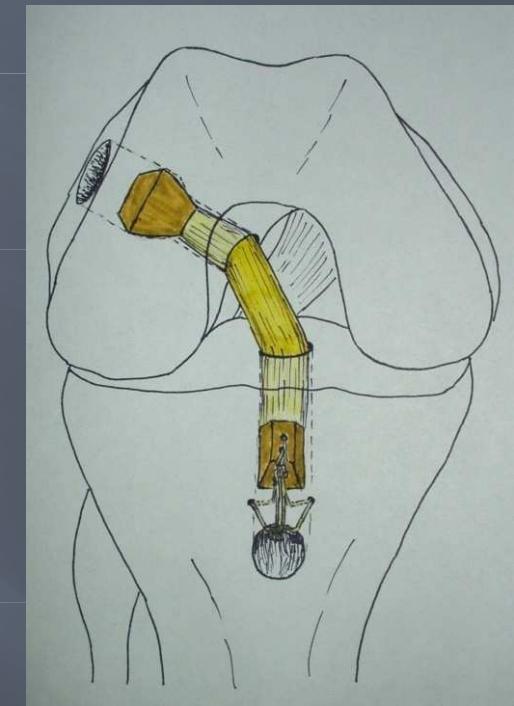
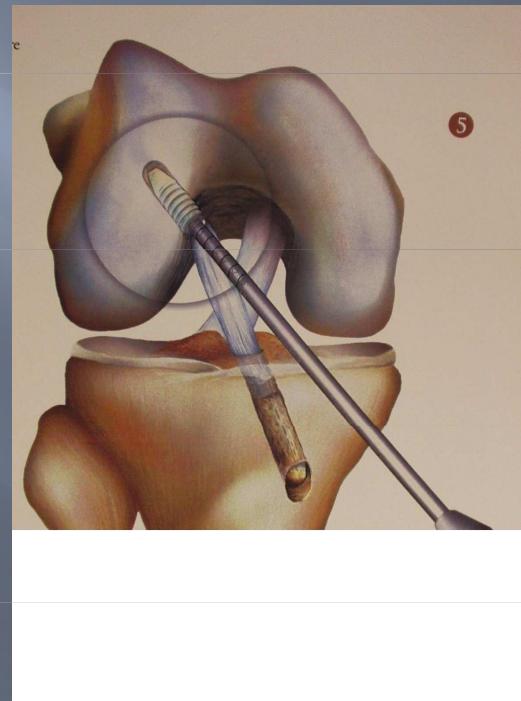
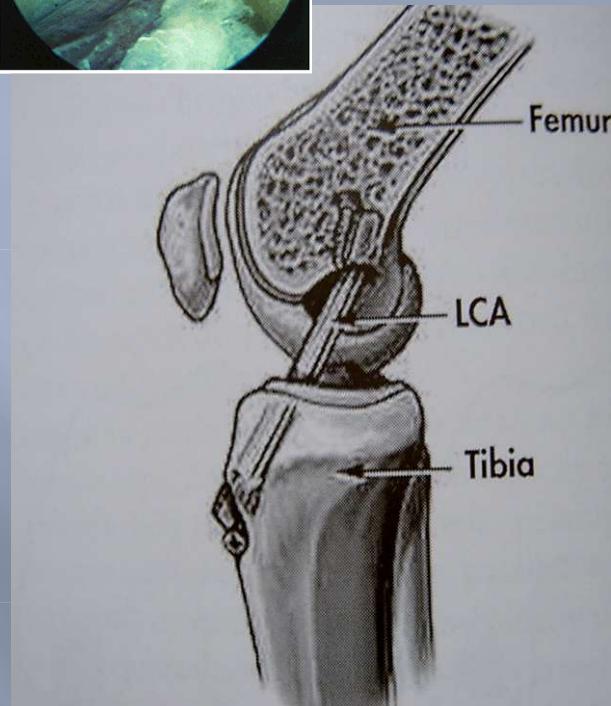
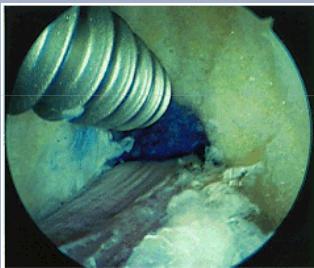
- Dostatečně pevný štěp
- Přesné anatomické umístění štěpu
- Správné napětí štěpu
- Zamezení impingementu štěpu
- Pevná fixace štěpu
- Časný pohyb a funkční rehabilitace

Typy štěpů a fixace

- štěp z kadaveru
- autoštěp – vlastní tkáň
- štěp z lig. patella – **BTB**
- šlachy hamstringů – **ST/G**
- Štěp z m.quadriceps
- fixace titanovými nebo vstřebatelnými materiály
- press-fit fixace
- double bundle

Fixace štěpu

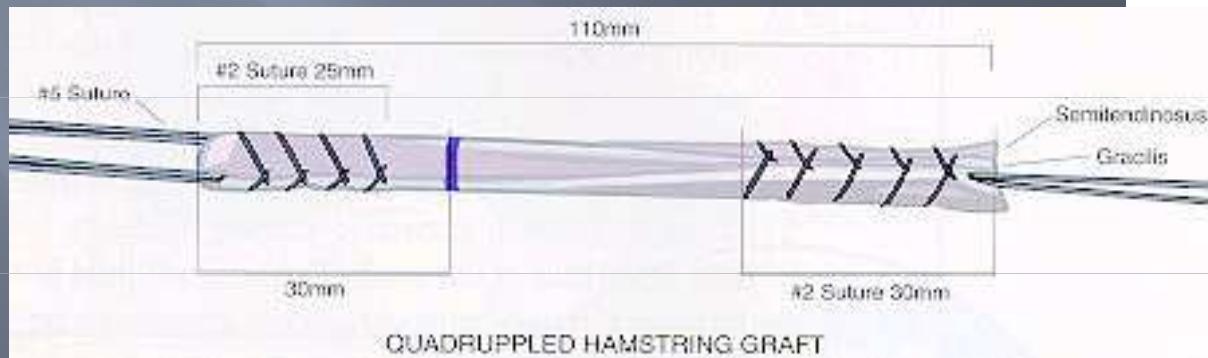
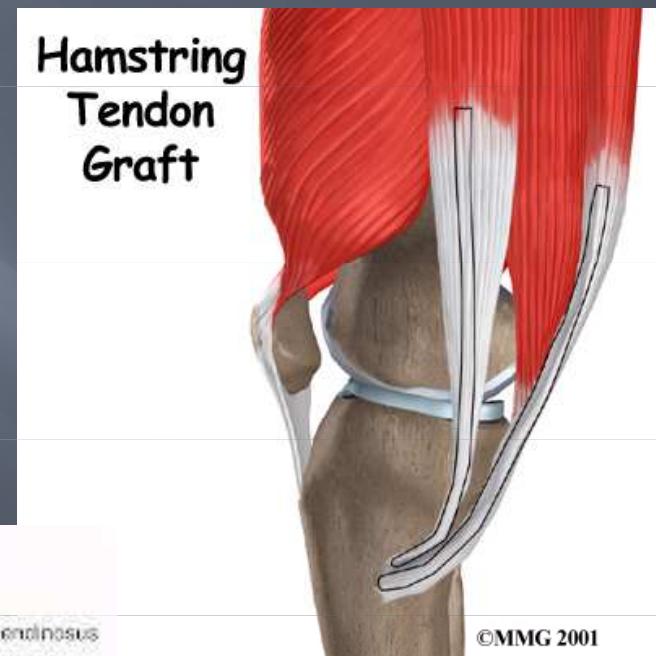
interferenční šroubkы

vstřebatelné klíinky

press-fit

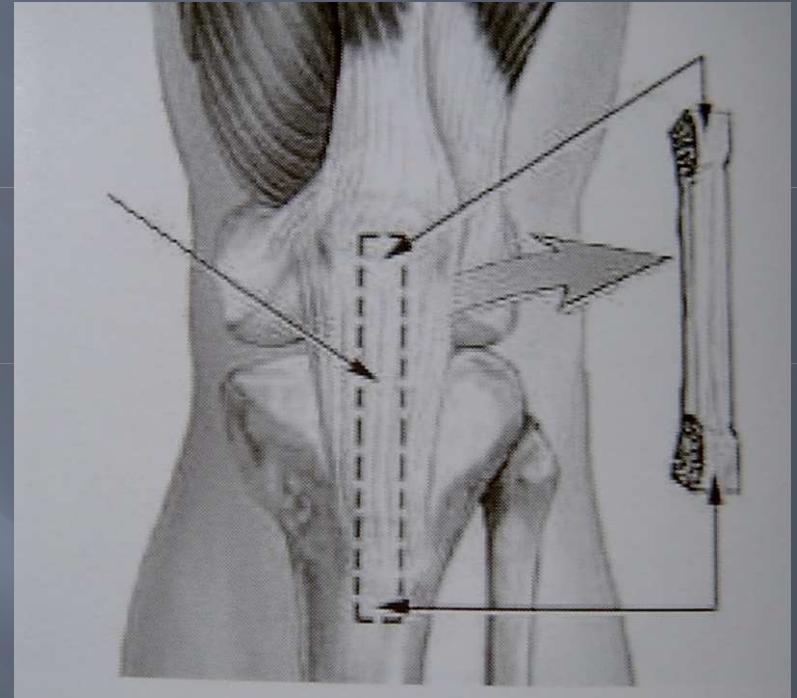
Hamstringy (m. semitendinosus + m. gracilis)

- nejsou potíže z odběrového místa
- oslabení flexorů
- častější selhání
 - B-T-B **1,9 %**
 - hamstringy **4,9%**

BTB štěp = zlatý standard

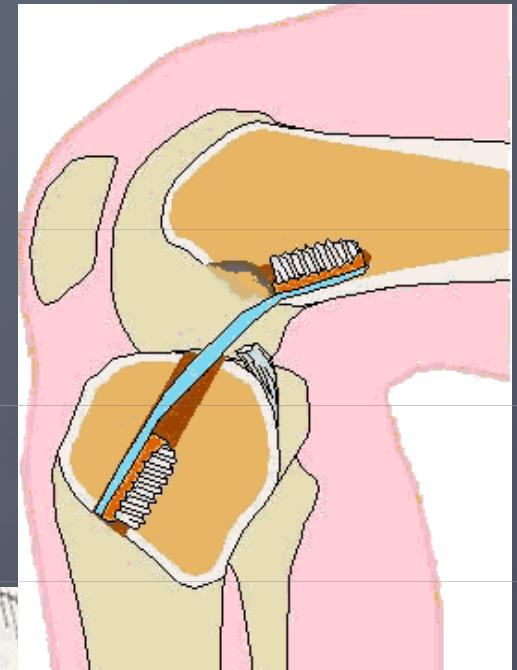
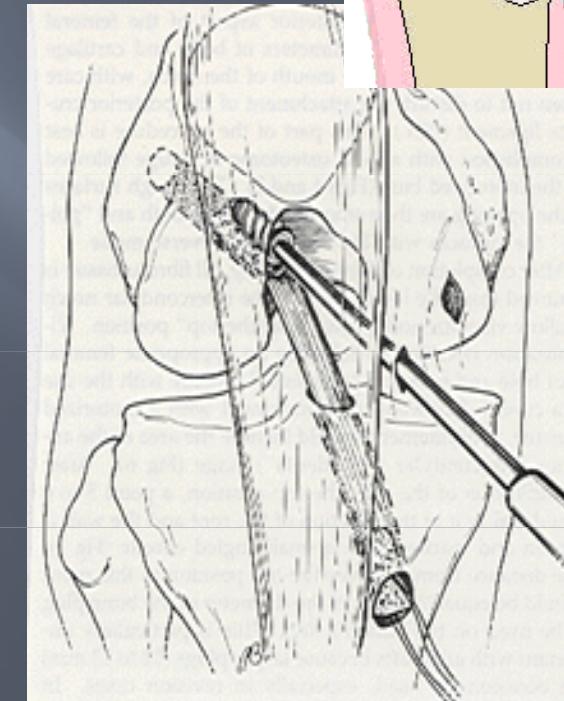
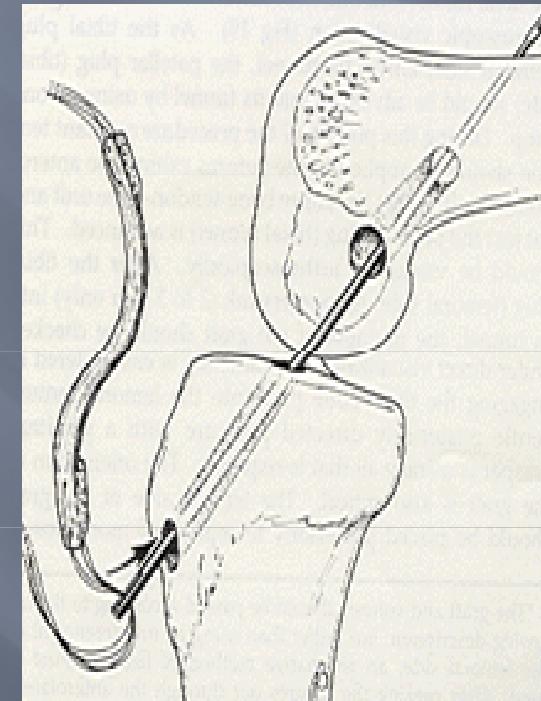
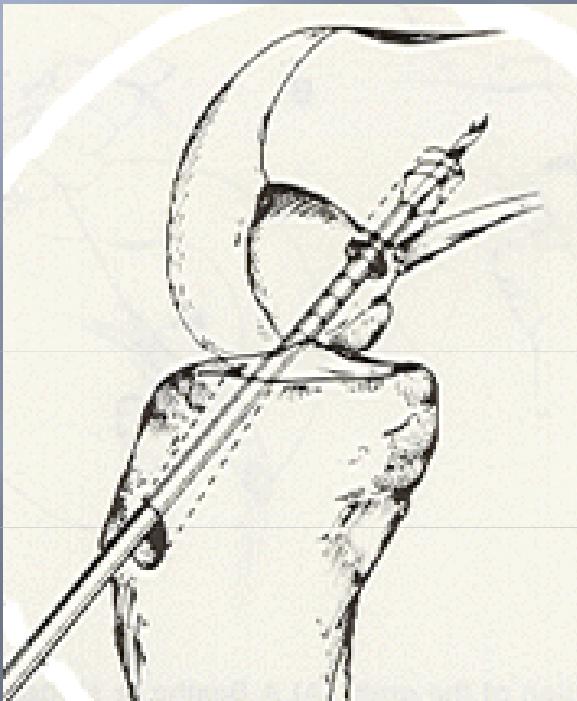
- **Bone-Tendon-Bone**
- autoštěp ze střední třetiny ligamentum patelae
- vhojení kostních bločků
- potíže z odběrového místa

- miniincize - šetří r. infrapatellaris n. sapheni

Techniky operace

- **transtibiální techniky** - štěp se protahuje přes T kanál do F kanálu

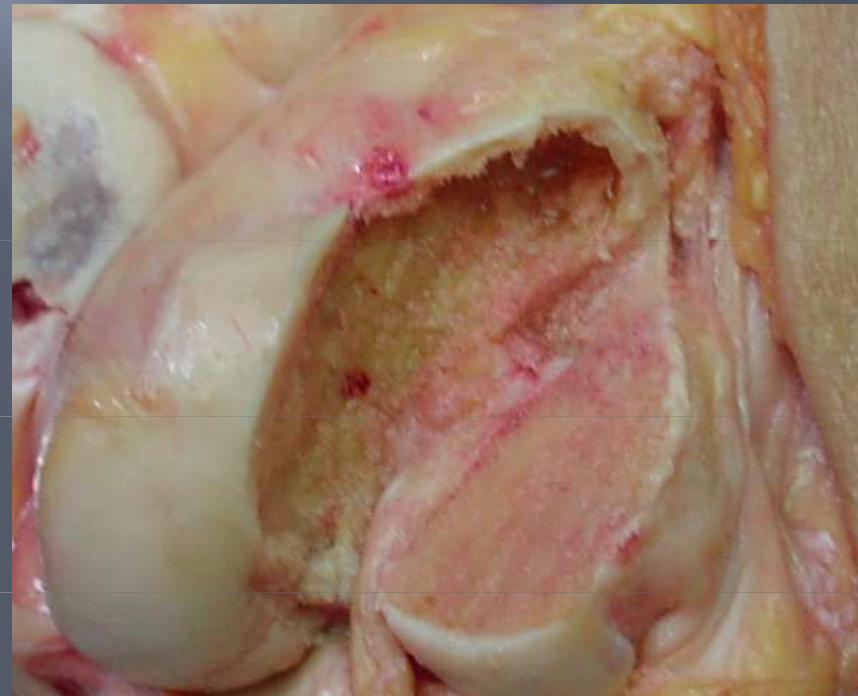
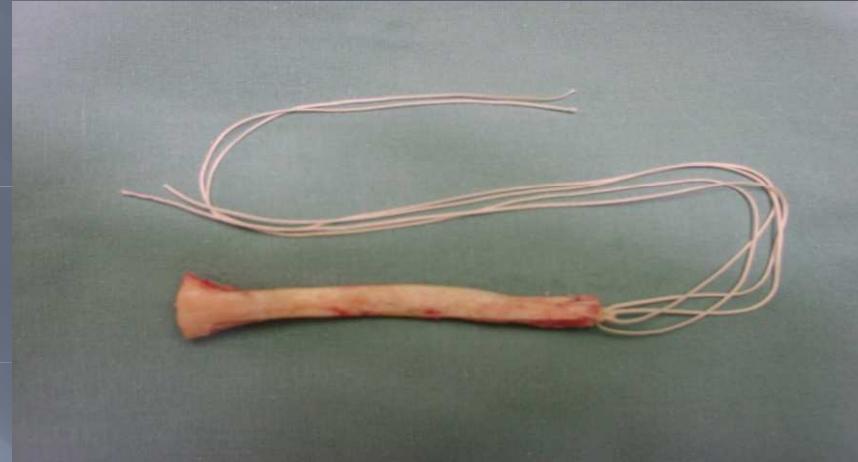

BTB štěp pro press-fit fixaci

- proximální konec na řezu

**lichoběžníkovitý
tvar**

- press-fit fixace v **zužujícím se** femorálním kanálu

Techniky operace

- **s pomocnou laterální miniincizí - štěp se protahuje přes F kanál do T kanálu**

Techniky operace

- **s pomocnou laterální miniincizí - štěp se protahuje přes F kanál do T kanálu**

Femorální kanál

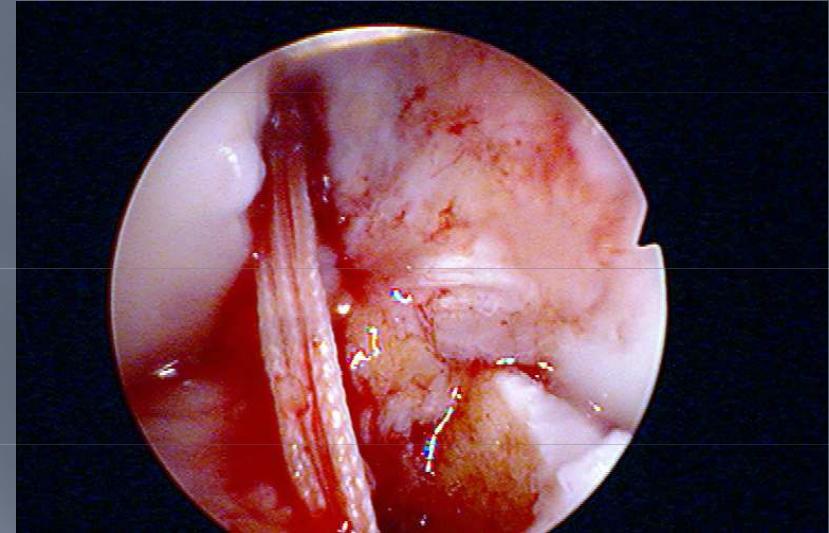
femorální cílič + vrtání femorálního kanálu
pod ASK kontrolou

Tibiální kanál

tibiální cílič + vrtání tibiálního kanálu pod ASK kontrolou

Protažení štěpu

- protažení vláken nejprve přes femorální kanál a poté přes tibiální kanál
- protažení štěpu tahem za vlákna pod ASK kontrolou

REHABILITACE

- předoperační RHB
- pooperační **RHB protokol**
 - ortéza 0-30 st.
 - pohyb ihned po operaci
 - polohování do plné extenze
- RHB protokol respektující jednotlivé fáze vhojování štěpu
 - hojení kostních štěpů – 6 týdnů dlouhá ortéza s kloubem
 - reeduкаce reflexních ochranných mechanismů
 - revaskularizace štěpu = přestavba - **rizikové sporty až za 8 - 10 měsíců**

Navigace při rekonstrukci PZV

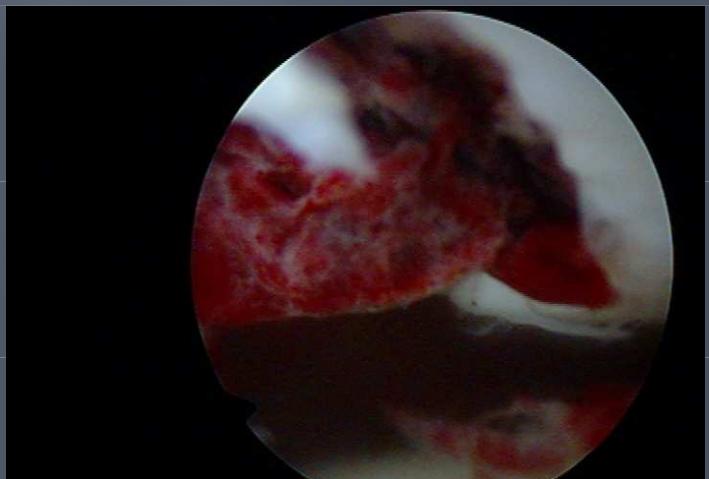

- infračervené sondy + kamera
- kinematický model,
extrapolace
- navigace = cílení kanálů
- izometrická rekonstrukce

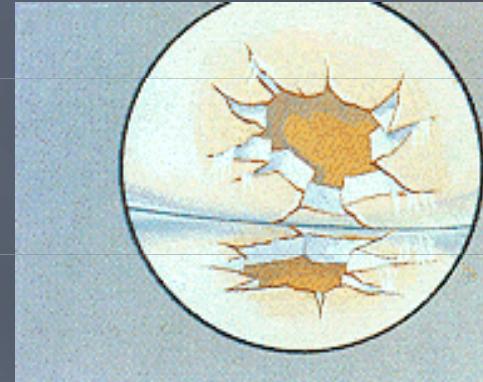
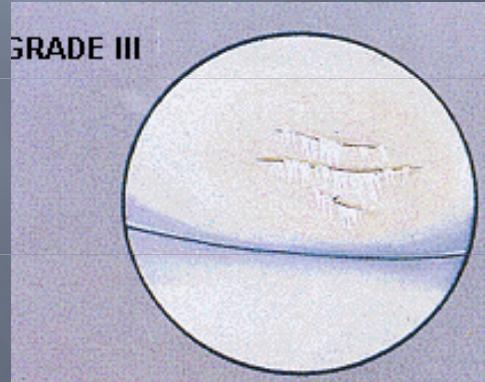
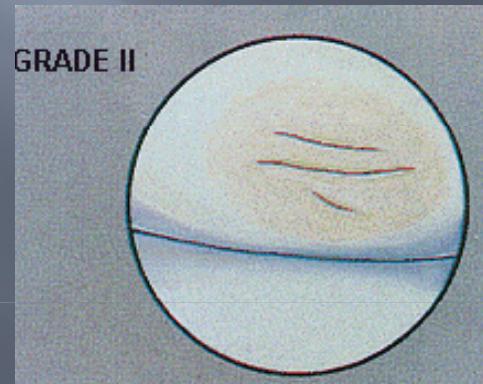
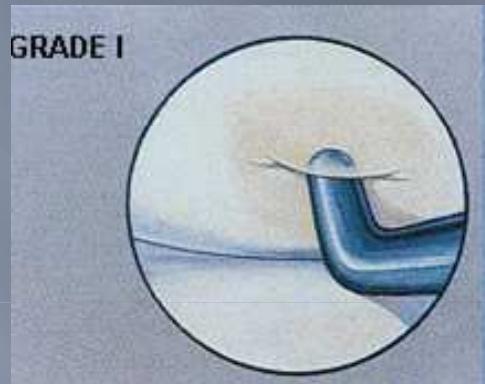
Chrupavka

- Hyalinní chrupavka je bílá, hladká a lesklá, při palpaci pružná
- Léze degenerativní
- Léze traumatické

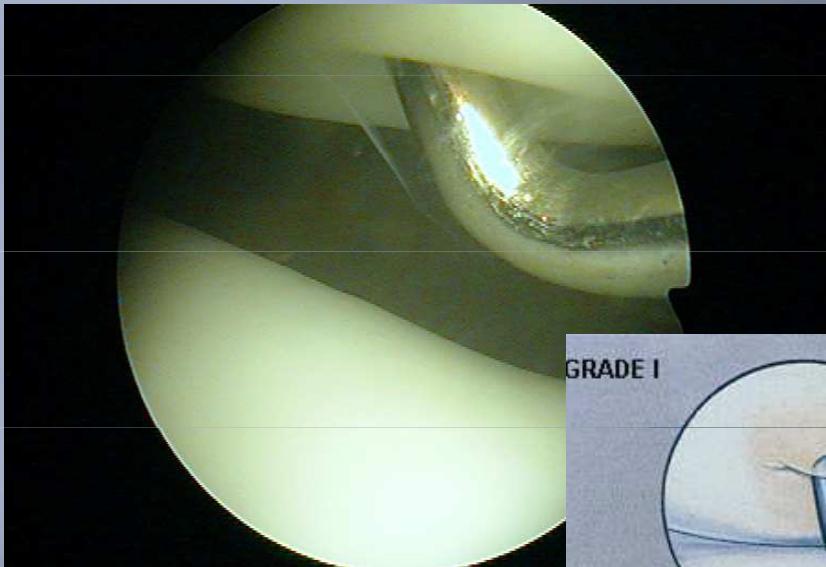

Degenerativní léze -Outebridge

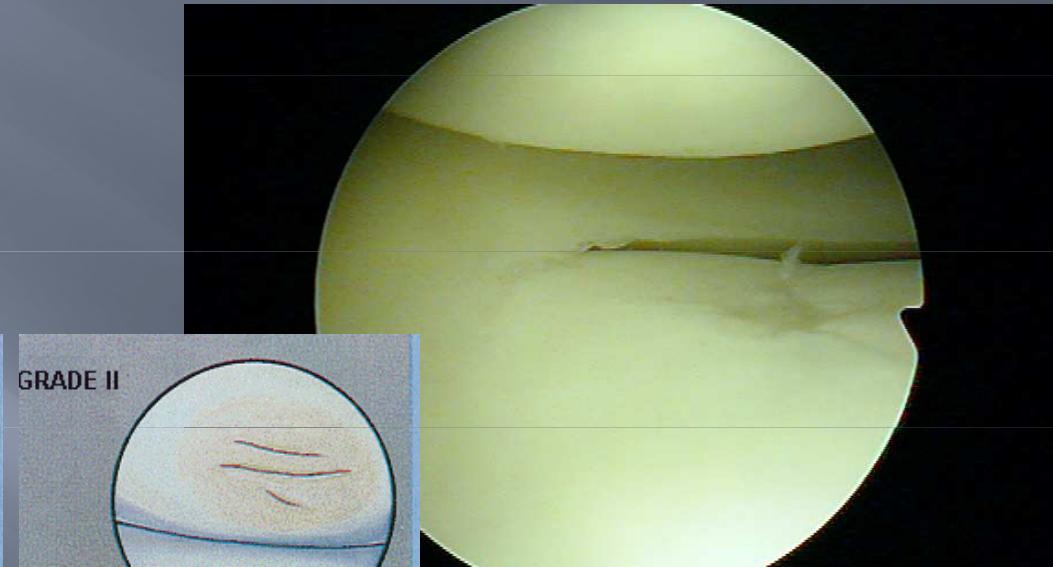
- I. Změknutí
- II. Povrchové rozvláknění a trhliny
- III. Hlubší trhliny a ulcerace
- IV. Hluboký defekt na subchondrální kost

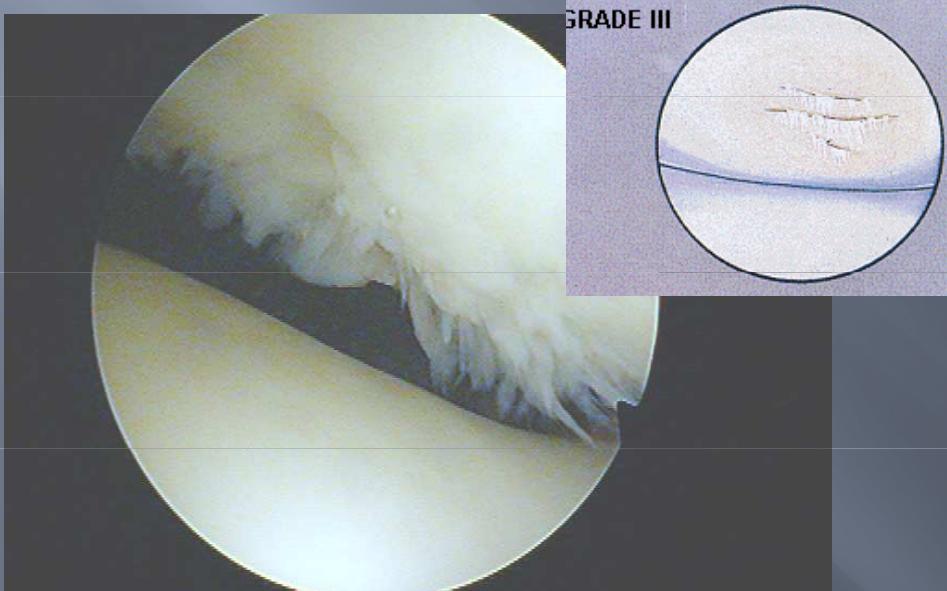
Degenerativní léze

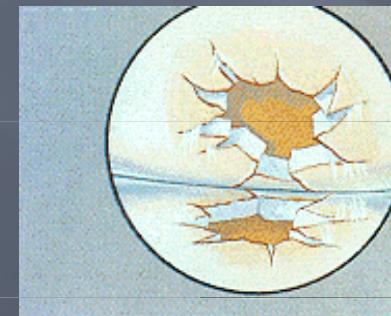
GRADE I

GRADE II

GRADE III

Traumatické léze

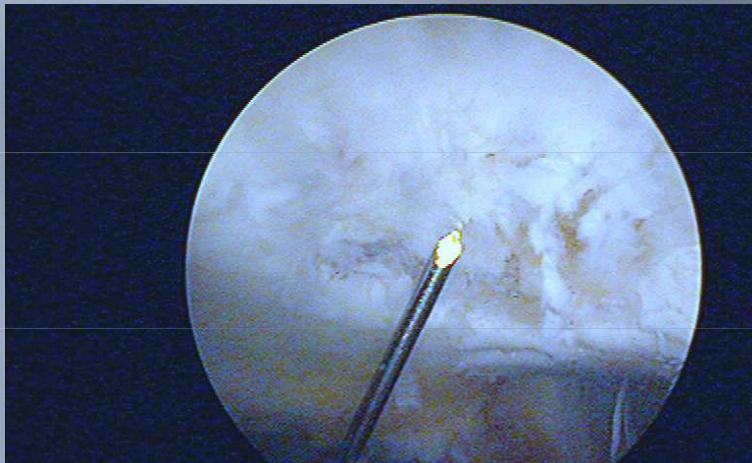
Bauer Jackson

- Crack type - lineární prasknutí
- Stellatum type - divergentní praskliny - hvězdice
- Flap type - laloková léze zasahující k subchondrální kosti
- Crater type - vylomení části chrupavky
- Fibrillation type - rozvláknění chrupavky
- Degrading type - rozvláknění a odložení chrupavky

Možnosti řešení ložiskových chondrálních defektů

- Abraze, debridement
- Subchondrální mikrofraktury /návrty/ -
přehojení vazivovou chrupavkou
 - Pridie, Steadman
- Mozaiková plastika
- Alogenní grafty
- Transplantace kultivovaných chondrocytů
- Genová léčba - výzkum

Návrty -Pridie

návrty spodiny K - drátem

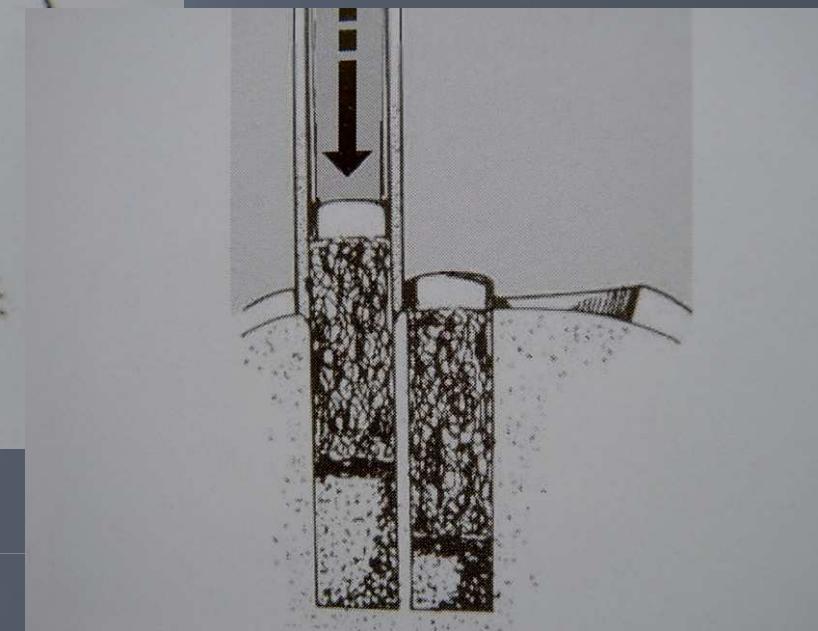
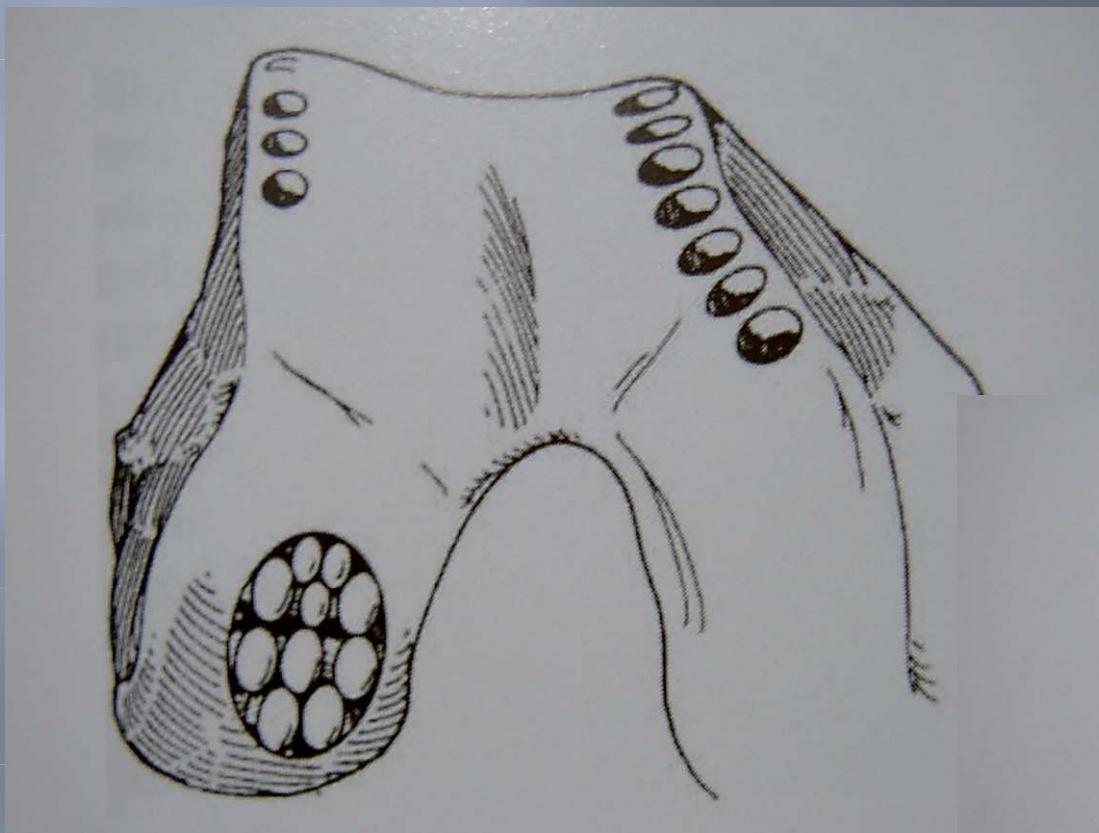

návrty šídlem

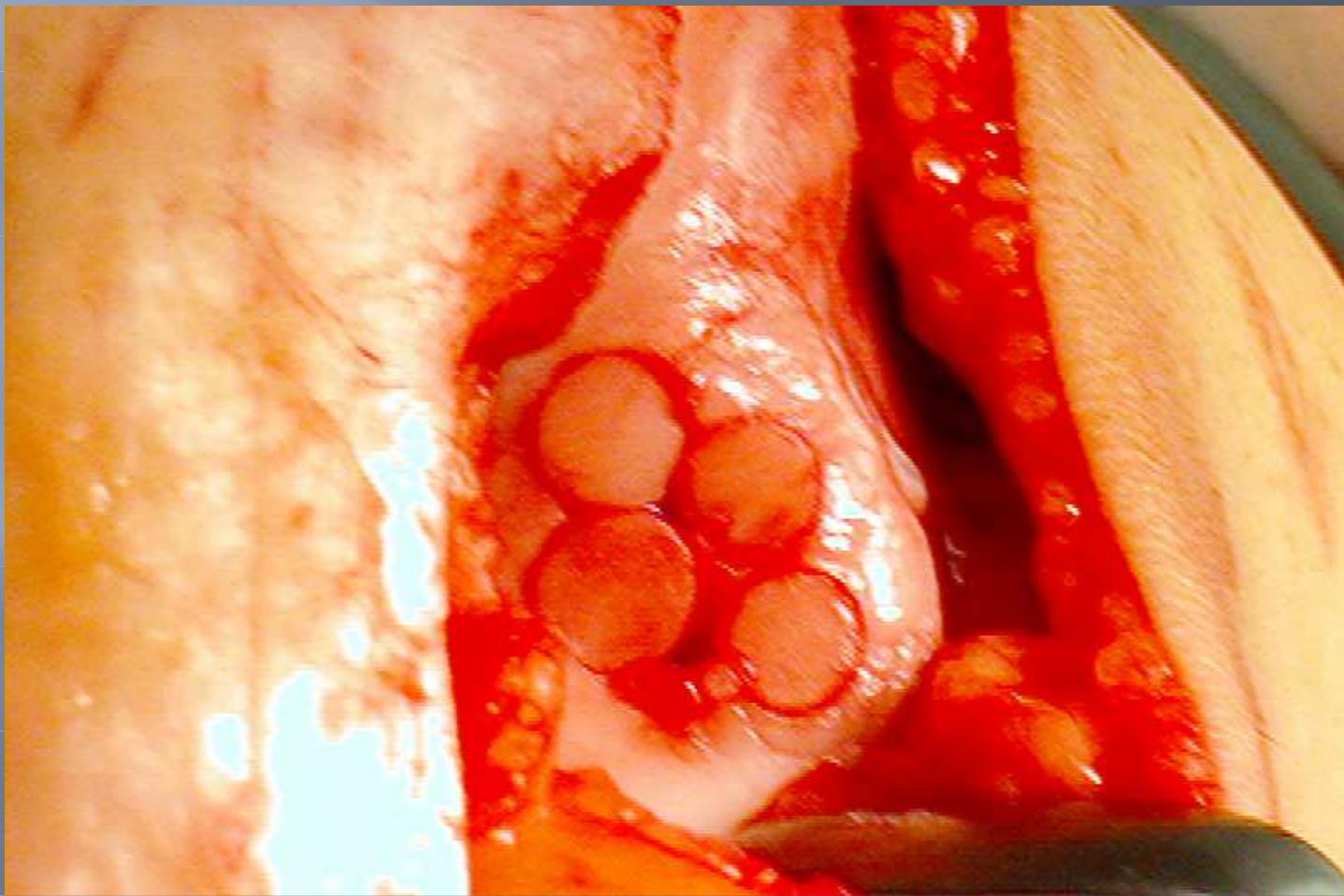

konečný stav

Mozaiková plastika

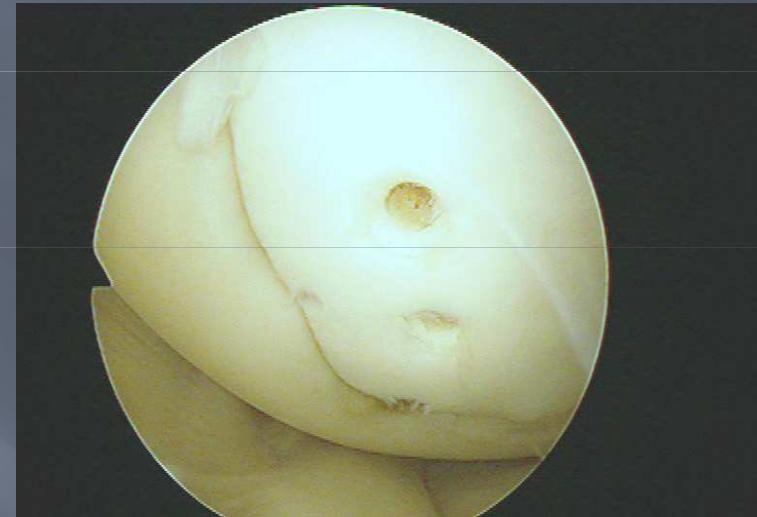

Mozaiková plastika

Osteochondrální fraktury

- Menší fragmenty - extrakce
- Refixace pokud lze
 - vstřebatelné šroubky, hřebíčky
 - kongruence kloubu
- Neošetřené - volné tělíska = kloubní myš

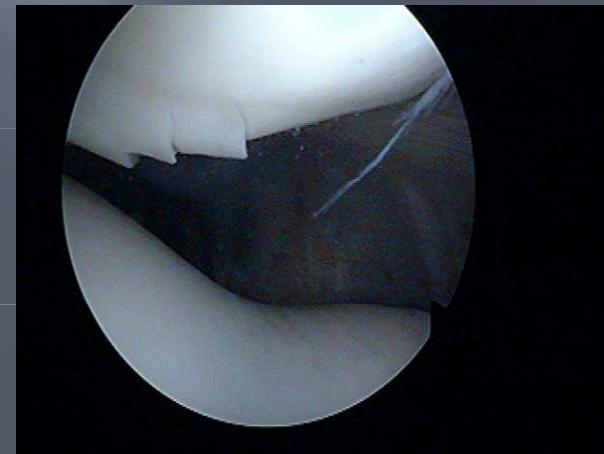
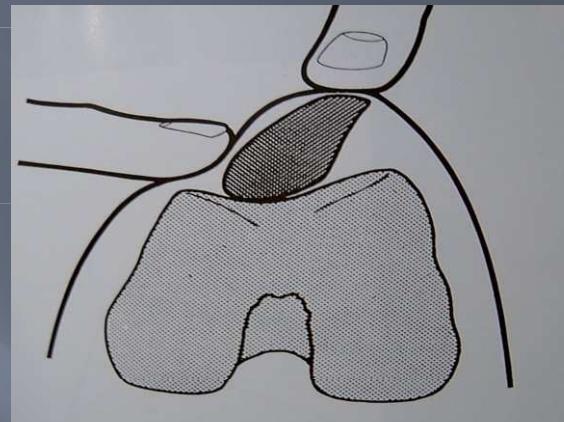

Význam pately

- Centralizuje divergentní síly quadricepsu
- Oddálením od centra otáčení optimalizuje sílu quadricepsu
- Brání poškození kloubní plochy femuru
- Snižuje tření mezi šlachou a artikulační plochou femuru
- Estetický význam

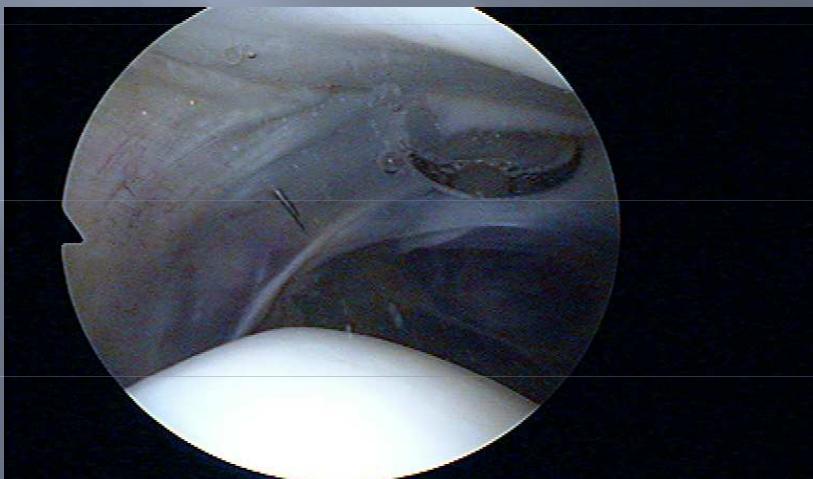
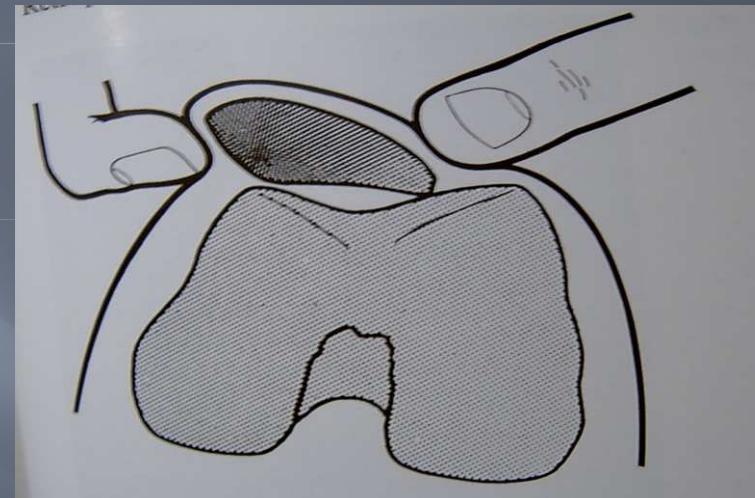
Chondropatie pately

- porucha centrace spojená s přetížením češky
- peripatelární bolesti
- krepitus při flexi
- RHB program chondroprotektiva režimová opatření

Chondropatie pately

- syndrom laterální hyperprese
- operační léčba - laterální release

Luxace pately - dělení

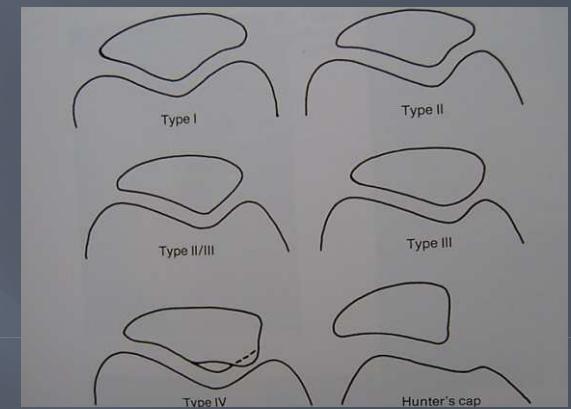
- Traumatické
- Netraumatické
 - vrozené
 - recidivující
 - habituální
- Typy
 - laterální
 - mediální
 - vertikální
 - horizontální

Luxace pately

- Luxace **vždy laterálně**, často spontánní repozice
- Mechanismus úrazu: úder při semiflexi z mediální strany, kombinace rotace tibie a valgozity
- Léčení konzervativní – repozice, punkce, ortéza, RHB
- Léčení operační – ASK, ošetření osteochondrální léze
- Riziko recidivujících luxací pately v budoucnosti

Predisponující faktory

- Dysplazie femoropatelárního kloubu
- Patella alta
- Hypoplazie zevního kondylu femuru
- Vnitřní torze distálního femuru
- Genu recurvatum, genua valga
- Insuficiency m. vastus medialis
- Poškození mediálních retinakul
- Vrozená slabost vazivového aparátu
- Velký Q úhel

Klinika a vyšetření

- Anamnéza
- Klinika :defigurace, bolest, nemožnost pohybu
- Smillieho test, Fairbenkův test
- RTG kolene a pately - AP, boční, axiální
 - dysplazie FP skloubení, valgozní postavení, tvar pately, výška pately, Q úhel

Konzervativní léčba

- Repozice a ev punkce náplně kolenního kloubu
- Fixace na 4-6 týdnů s flexí 10°
- Pasivní cvičení na motorové dlaze
- Posilování musculus vastus medialis
- Vyvýšení vnitřní strany podpadku
- Ortéza s vedením pro patelu

Recidivující luxace pately – operace dle Yamamota

- ASK - laterální release + mediální kapsulorhafie
- otevřeně - mnoho operací
 - princip: **medializace pately**

ASK ramene - indikace

- 1/ Impingement syndrom
- 2/ Léze rotátorové manžety
- 3/ Instability ramenního kloubu
- 4/ SLAP léze
- 5/ Léze šlachy dlouhé hlavy bicepsu
- 6/ Ostatní - synovialitda, léze chrupavek,
volná tělesa

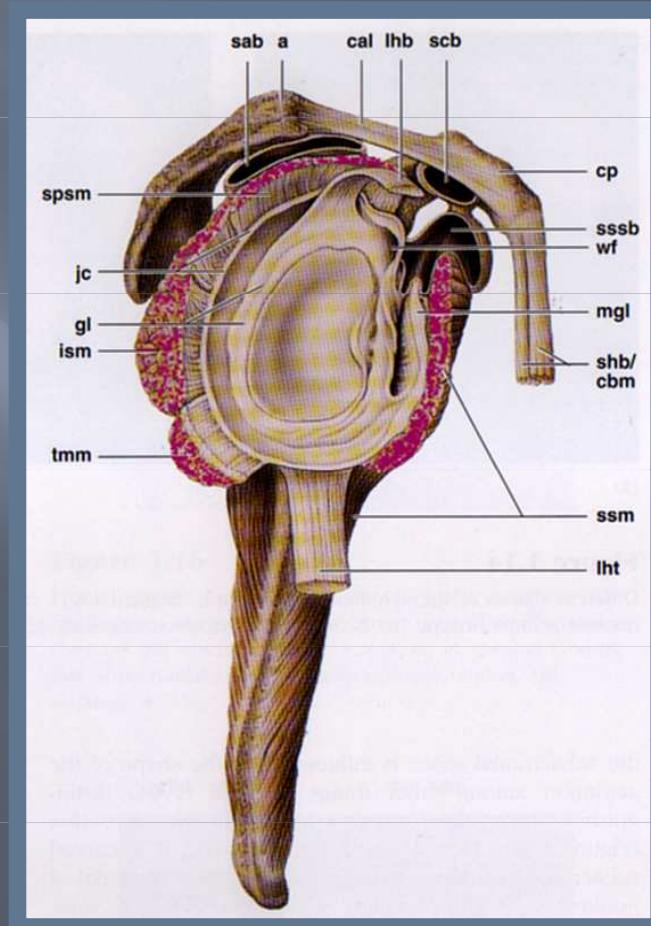
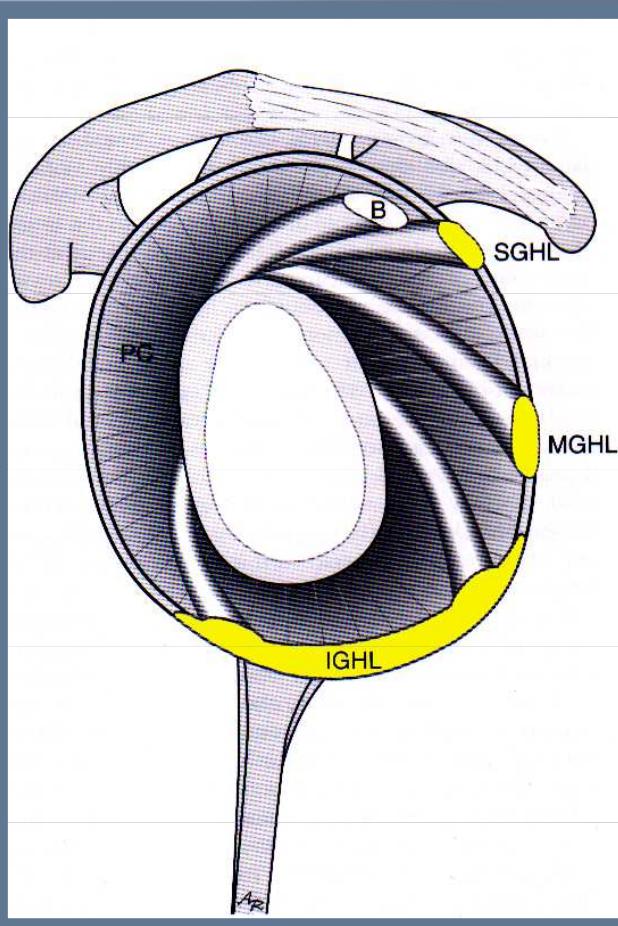

Anatomie

- Jednoduchý kulový volný kloub - největší rozsah pohybu
- Hlavice humeru x glenoid
- Labrum glenoidale - zvětšuje plochu o 1/3-1/2
- GH vazky - horní, střední, dolní
 - foramen ovale Weitbrechti
- Kolemkloubní svaly
- Rotátorová manžeta - m. supraspinatus, m. infraspinatus, m. subscapularis, m. teres minor

RAMENNÍ KLOUB

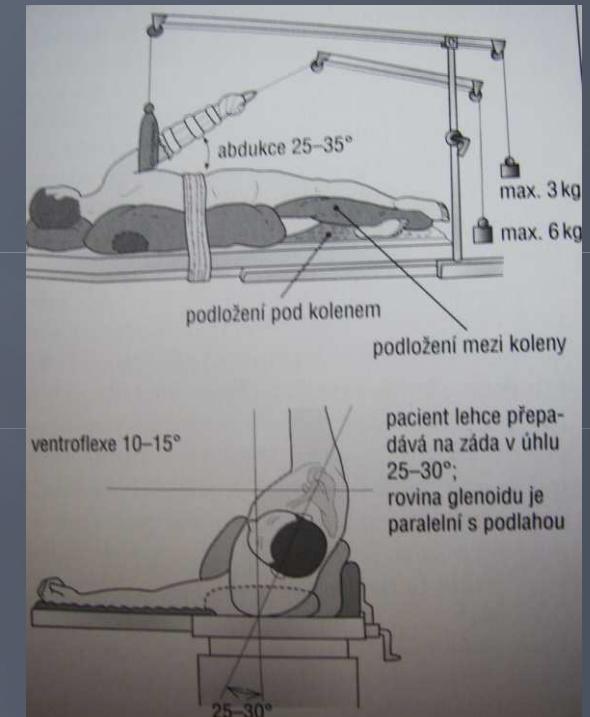
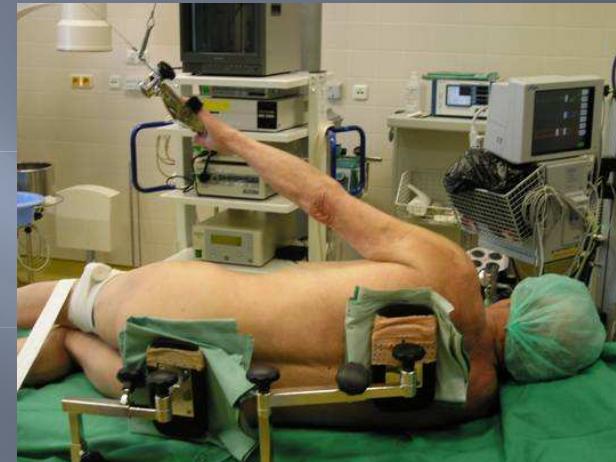
Rameno - ligamenta

ASK ramene – polohy a přístupy

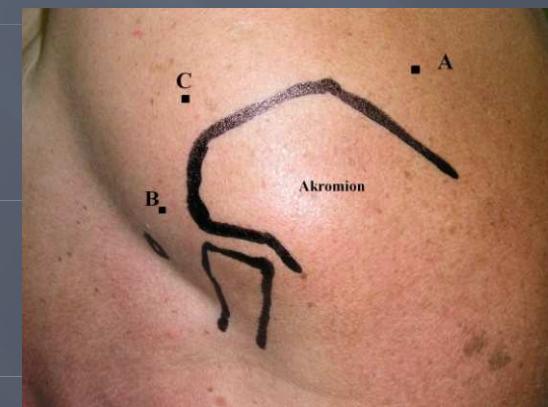
Polohy:

- Na boku
- Beach shear

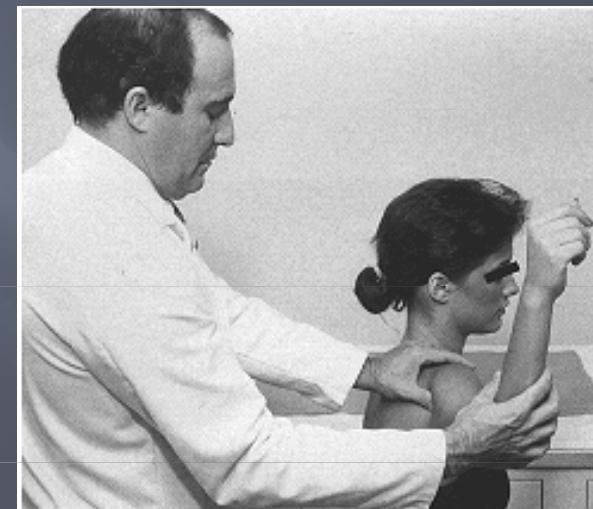
Základní přístupy:

- A/ zadní GH přístup
- B/ přední GH přístup,
- C/ laterální subakromiální přístup

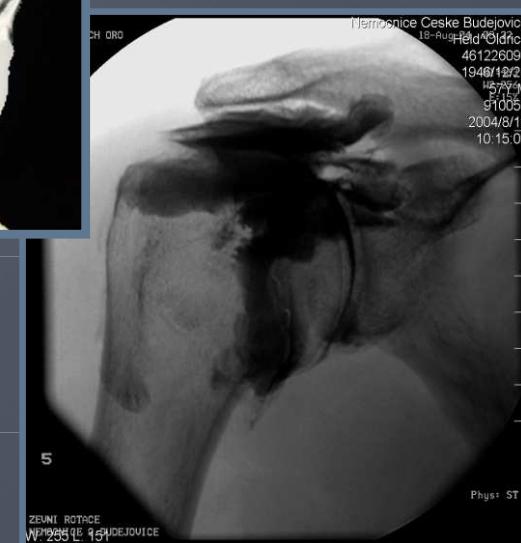
Klinické vyšetření

- Impingement syndrom:
 - Círiaxův bolestivý oblouk - painfull arc
 - Jobeho test
 - 0° abdukční test
 - „Drop arm test“
 - Neerův infiltráční test
 - Hawkinsův test
- Nestabilita ramene:
 - „apprehension test“
 - „Jerk test“
- Další:
 - Appley
 - Yergason

Zobrazovací metody

- RTG -AP, axiál, transtorokální, Y projekce
- Ultrasonografie
- CT arthrografie
- MRI arthrografie

Impingement syndrom

- Jedná se o funkční bolestivé postižení ramenního kloubu v oblasti subakromiálního prostoru.
- Je způsobeno narážením proximálního konce kosti pažní hlavně při abdukci na přední okraj a spodní plochu akromia
- Subakromiální burza je stlačována a dochází k mikrotraumatizaci rotátorové manžety (m. supraspinatus)
- Degenerativní změny rotátorové manžety, snížení subakromiálního prostoru, oslabení svalstva a kloubního pouzdra
- Neuromuskulární změny
- Příčiny : - primárního impingement syndromu -
 - nepříznivý sklon a tvar akromia
 - sekundární impingement syndrom -
 - nestabilita ramenního kloubu, zkrácení pouzdra, svalová dysbalance, SLAP léze, prominence velkého hrbolu, ztluštělá burza

Impingement syndrom – Neerova klasifikace

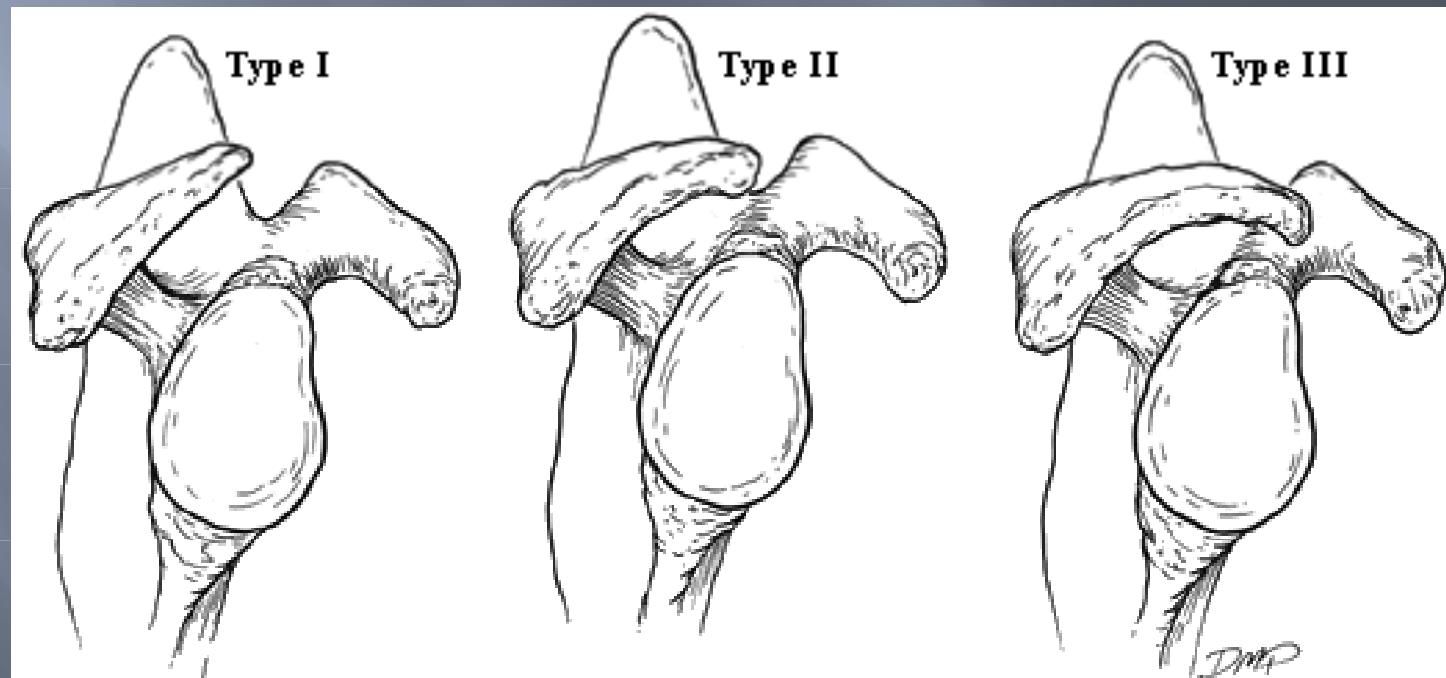
- **I. stadium:** - edém a hemoragie v subakromiální burze a v rotátorové manžetě
 - mladší pacienti cca do 25 let věku
 - změny bývají reverzibilní a vystačíme zde s konzervativní terapií
- **II. stadium:** - fibrózní změny burzy a tendinitida rotátorové manžety, která může vyústit až v mikroruptury
 - pacienti ve věku 25 - 40 let
 - konzervativní terapií ev ASAD
- **III. stadium:** - vznik parciálních či kompletních ruptur rotátorové manžety, zejména m. supraspinatus, poškození šlachy dlouhé hlavy bicepsu, kostními změnami (osteofyty, skleroza, cysty)
 - proximalizace hlavice humeru a zmenšení subakromiálního prostoru
 - postižení bývají převážně pacienti v 5. a 6. deceniu.

Typy akromia – Bigliani Morrison

RTG klasifikace – Y projekce

- I. Plochý tvar akromia
- II. Klenutý tvar akromia
- III. Hákovitý tvar akromia.

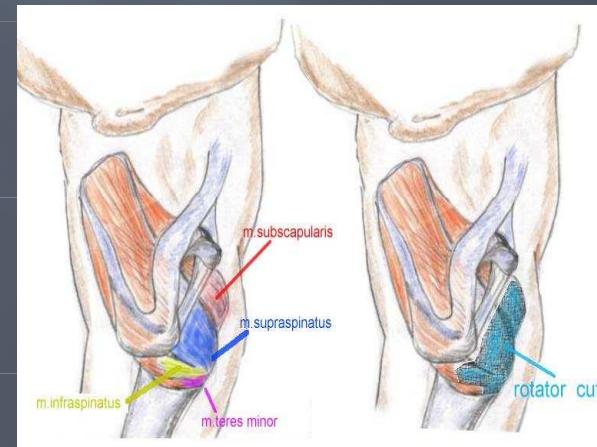
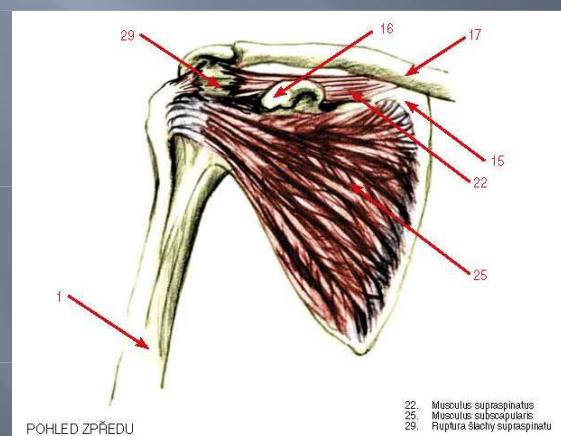

Ruptury rotátorové manžety

- Primární traumatické ruptury jsou vzácné - u mladších sportujících pacientů
- Nejčastěji při degenerativním poškození při impingement syndromu
 - pacienti v 6. deceniu
 - u mužů na dominantní končetině
 - dlouholeté bolesti s postupným funkčním omezením
 - typickými nočními bolestmi
 - v klinickém obrazu až pseudoparalýza horní končetiny
- Dělení - na parciální a totální ruptury
 - podle tvaru (podélné, příčné , tvaru)
 - podle lokalizace a průběhu.

Dělení ruptur RM podle lokalizace

- Přední - m. subscapularis, rotátorový interval a šlacha bicepsu
- Horní - m. supraspinatus
- Zadní - m. infraspinatus, m. teres minor

Dělení ruptur RM podle velikosti - Batemann

- A/ malé do 1 cm
- B/ střední do 3 cm
- C/ velké do 5 cm
- D/ masivní nad 5 cm

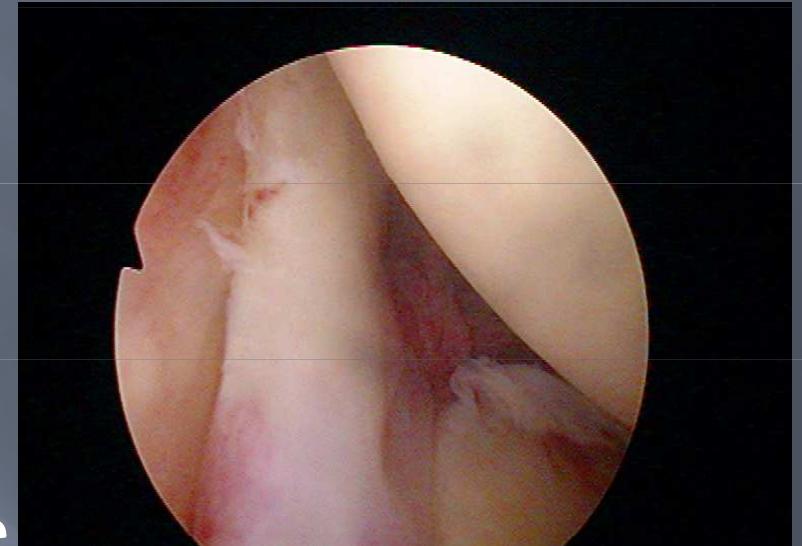

Gschwendtova klasifikace

- Ruptura postihuje m. supraspinatus nebo m. subscapularis do velikosti 1 cm
- Ruptura též lokalizace, ale velikost do 2 cm
- Ruptura zasahuje m. supraspinatus a další šlachy podle jejichž postižení se dělí na podskupiny
 - A: Je postižen i m. subscapularis nebo m. infraspinatus, velikost do 4 cm
 - B: Je postižena větší část šlachy m. subscapularis a m. infraspinatus, velikost ruptury do 5 cm
 - C: Jde o masivní rupturu větší než 5 cm zasahující celý m. supraspinatus, m. infraspiantus, event. m. teres minor a m. subscapularis
- Masivní ruptura celé rotátorové manžety, kdy dochází ke kompletnímu svlečení hlavice humeru.

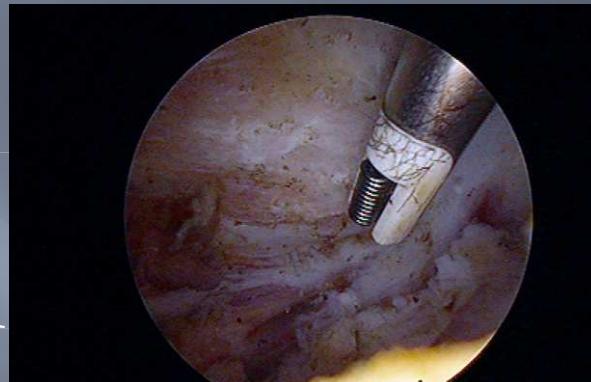
Konzervativní terapie

- anamnéza
- klinické vyšetření
- RTG, USG vyšetření
- NSA, analgetika, rehabilitace
- instilace kortikoidů do SA prostoru
 - max. 3x
- MRI, CT vyšetření - výjimečně

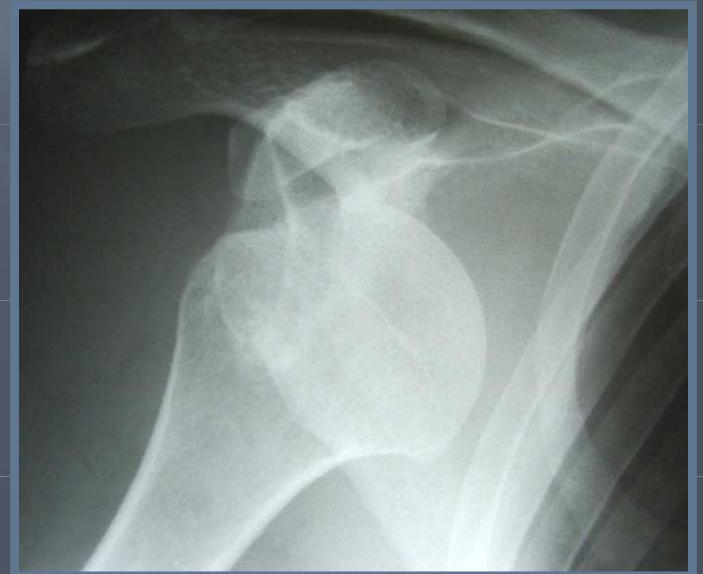
Operační řešení

- Za 6-9 měsíců po neúspěšné kozervativní terapii
- Artroskopické vyšetření – ev sutura
- Kessel-Gschwendův přístup
- Neerova acromioplastika
- Sutura RM

Rozdělení luxací ramene

- Akutní
- Chronické
- Traumatické
- Habituální
- TUBS
- AMBRI
- Přední - 94 %
- Zadní
- Dolní
- Erecta

Instability ramene

TUBS

Traumatic
Unilateral
Bankart Perthes laesion
Surgery

AMBRI

Atraumatic
Multidirectional
Bilateral
Rehabilitation
Inferior Capsular Shift Procedure

Klinika

- Anamnéza - kdy byla první luxace, mechanizmus úrazu, počet luxací
- Vyšetřit oba ramenní klouby, kloubní hyperlaxita
- Apprehension test, Jerk test
- RTG – AP, axiální (Hill- Sachsův defekt)
- USG
- CT, MRI (Bankartova kostní léze)

Repoziční manévry

- Kocher
- Hipokratův
- Artla
- Doporučeno: po RTG v celkové anestezii z
zabránění sek. poranění, fixace na 3-4 týdny

